

Εντυπο κλειστό Αρ. Αδ. 1133/25.2.97 Κ.Δ.Α.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ετος 15^ο - Τεύχος 58

Απρίλιος - Ιούνιος 2000

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

	Σελ.
☐ Η επανεφεύρεση των Συνεταιρισμών - Επιχειρήσεις για τον 21ον αιώνα. (Η Ελληνική έκδοση του βιβλίου του Edgar Parnell):	
α) Εισαγωγικό κείμενο του Καθηγητή Κ. Λ. Παπαγεωργίου , επιμελήτη της Ελληνικής έκδοσης	81-82
β) Ο πρόλογος του συγγραφέα Edgar Parnell	83-84
☐ Γ. Σελλιανάκη: Στους Συνεταιρισμούς μετρούν τώρα τις πληγές τους	86-88
☐ Το βασικό αίτημα που πρέπει να προβάλλεται με επιμονή: Εξίσωση όλων των όρων εργασίας και ζωής στην ύπαιθρο και στις πόλεις, στους εργάτες και στους αγρότες. (Ένα χαρακτηριστικό κείμενο του 1981)	89-90
☐ Σωκρ. Ιασεμίδη: Η «ενσυνείδητη» σύγχρονη συνεταιριστική κίνηση και η ανάγκη για την γνώση και την τήρηση των συνεταιριστικών αρχών (Ένα παλαιό διδακτικό κείμενο του μεγάλου συνεταιριστή, γραμμένο το 1926)	91-93
☐ Χρ. Κραουνάκη: Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ελλάδα	89-105
☐ Θεοδ. Χαρίτου: Να γίνει επιτέλους κατανοητό ότι: Παράγεται ό,τι μπορεί να πουληθεί	107-108
☐ ΘΑΝΑΤΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΩΝ: Νικόλαος Πατρίκιος — Αθ. Κουτσογεωργόπουλος — Δημ. Λιάγκος	109-110
☐ Σύνταγμα και Συνεταιρισμοί: Μια πρόταση για την αναθεώρηση της παρ. 5 του άρθρου 12 του Συντάγματος	111-112
☐ Αριστ. Ν. Κλήμη: Βιβλιογραφία συνεταιριστική και αγροτικής οικονομίας από το 1978	114-120
☐ Μεταξύ μας	121-123
☐ Βιβλία και περιοδικά	125-126
☐ Η ταυτότητα του περιοδικού (Εισφορές προαιρετικές για την έκδοσή του, Διευθύνσεις, κλπ. πληροφορίες)	127
☐ Περιεχόμενα στα Αγγλικά	128

ΤΟ ΕΛΑΦΥΤΕΡΟ ΜΕ ΒΙΟ-FILTER

1 και 1 BFI

ΠΙΣΣΑ: 1 mg

ΝΙΚΟΤΙΝΗ: 0.1 mg

ULTRA
ONE

Το Υπουργείο Υγείας προειδοποιεί

ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΒΛΑΠΤΕΙ ΣΟΒΑΡΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Έτος 15° - Τεύχος 58

(Απρίλιος - Ιούνιος 2000)

Η ΕΠΑΝΕΦΕΥΡΕΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ 21^Ο ΑΙΩΝΑ

Το βασικό πρόβλημα – ερώτημα που δημιουργήθηκε (ανέκυψε) τις τελευταίες 10ετίες σε όλο τον κόσμο είναι η χρησιμότητα – αναγκαιότητα του θεσμού των κάθε μορφής Συνεταιρισμών στον σύγχρονο κόσμο, μετά, δηλαδή, τις κοινωνικές, οικονομικές και άλλες ριζικές μεταβολές («παγκοσμιοποίηση της οικονομίας», τεχνολογικές εξελίξεις, κ.λπ.), που έχουν γίνει και που γίνονται σε όλες σχεδόν τις χώρες και μετά βάλλουν βασικά την πραγματικότητα στη οικονομική και την κοινωνική ζωή.

Μελετητές ειδικοί στα θέματα αυτά ασχολούνται εδώ και χρόνια με το βασικό αυτό πρόβλημα και καταλήγουν σε σκέψεις και συμπεράσματα που επιδρούν και στις αποφάσεις (υποδείξεις – μέτρα) διεθνών Οργανισμών που χαράζουν γραμμές πλεύσεως για την ανθρωπότητα.

Μια αντιμέτωπιση του προβλήματος πολύ αξιόλογη είναι και το βιβλίο του Edgar Parnell για το οποίο βλ. και στις σελίδες μας «Βιβλία και Περιοδικά».

Επειδή το θέμα αυτό είναι από τα πολύ βασικά στη συνεταιριστική διανόηση και πραγματική εξέλιξη δίνουμε στη συνέχεια:

α) Το Εισαγωγικό Σημείωμα που έχει γράψει ο καθηγητής Κ. Α. Παπαγεωργίου που έχει επιμεληθεί την Ελληνική έκδοση της αξιόλογης αυτής μελέτης, και

β) Τον πρόλογο που έχει γράψει ο συγγραφέας Edgar Parnell και που καλύπτει τις σελίδες 13–16 της ελληνικής έκδοσης του βιβλίου του.

Γράφει σχετικά ο καθηγητής Κ. Παπαγεωργίου:

Έχουν άραγε ξεπεραστεί οι συνεταιρισμοί από τις μεγάλες σύγχρονες μεταβολές; Μήπως έχουν εξαντλήσει την ιστορική τους πορεία και πρέπει να αναζητηθούν νέοι θεσμοί οργάνωσης; Μήπως οι συνεταιρισμοί συντηρούνται με τεχνητή αναπνοή και απλώς δεν βρίσκεται εκείνος που θα τολμήσει να αποσυνδέσει το μηχανήμα; Μήπως

κάποιοι ρομαντικοί (ή ιδιοτελείς) παρεμποδίζουν αυτή την εξέλιξη;

Ερωτήματα όπως αυτά απασχολούν τη σκέψη ενός αξιόλογου μέρους της ελληνικής κοινωνίας, που, όπως είναι αναπόφευκτο, είναι δέκτης μόνο των πληροφοριών που δημιουργών ειδήσεις, όπως «χαρίζονται χρέη πολλών δισεκατομμυρίων στους αγροτικούς συνεταιρισμούς» ή «διαλύονται μεγάλες συνεταιριστικές οργανώσεις», κ.ο.κ. Ανάλογες σκέψεις δημιουργούνται όταν στα μέσα ενημέρωσης γίνεται λόγος για σφοδρούς ανταγωνισμούς μεταξύ παρατάξεων για την επικράτηση των υποψηφίων τους στις συνεταιριστικές εκλογές.

Όταν στην Ελλάδα γίνεται λόγος για συνεταιρισμούς, η σκέψη του μέσου πολίτη οδηγείται στους αγροτικούς συνεταιρισμούς, γιατί είναι οι πολυπληθέστεροι και από αυτούς προέρχονται οι ειδήσεις στα μέσα ενημέρωσης. Αντίστοιχο ενδιαφέρον δεν εκδηλώνεται για τις συνεταιριστικές τράπεζες ή για τους συνεταιρισμούς ηλεκτρολόγων, υδραυλικών ή φαρμακοποιών, οι οποίοι σημειώνουν αξιόλογα επιτεύγματα. Όμως τα επιτεύγματα δεν αποτελούν είδηση...

Η αμαύρωση της εικόνας των αγροτικών συνεταιρισμών δεν σημαίνει, όμως, ότι ο συνεταιριστικός θεσμός δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των καιρών. Απλώς σημαίνει ότι η χρησιμοποίηση του συνεταιριστικού θεσμού υπήρξε λανθασμένη, με τη συνέργεια εξωτερικών και εσωτερικών παραγόντων.

Είναι καιρός να επανατοποθετηθούν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί στις σωστές τους βάσεις για να αξιοποιήσουν τη συλλογική δράση των παραγωγών, που είναι τώρα αναγκαία όσο ποτέ. Ιδιαίτερα για τις ελληνικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, με το γνωστό μικρό μέγεθος, η απόκτηση των πλεονεκτημάτων που προσφέρει η από κοινού δράση είναι μια βάση για να στηρίξουν την ύπαρξή τους στην εποχή του περιορισμού ή και της κατάργησης του προστατευτισμού.

Το βιβλίο του Edgar Parnell Επανεφεύρεση των Συνεταιρισμών - Επιχειρήσεις για τον 21ο αιώνα, έρχεται σε μια επίκαιρη στιγμή. Η συσσωρευμένη πολύχρονη γνώση και εμπειρία από το διεθνή χώρο, που διαθέτει ο συγγραφέας, του έδωσαν τη δυνατότητα να συστηματοποιήσει τις πλούσιες παρατηρήσεις του για τον θεσμό. Στο βιβλίο αυτό ο συγγραφέας συνδυάζει λειτουργικά τους διεθνείς κανόνες των συνεταιρισμών με τη σημερινή πραγματικότητα χειριζόμενος με ευστοχία και σφαιρικότητα το πολύπλοκο συνεταιριστικό φαινόμενο.

Με ζωηρή γραφή, που μεταφέρθηκε και στο ελληνικό κείμενο από τον μεταφραστή του έργου, με αναφορές που αποδεικνύουν την ευρύτητα των εμπειριών του συγγραφέα και με το σφρίγος και την αυτοπεποίθηση του πολεμιστή που γνωρίζει την αποτελεσματικότητα του οπλισμού που χειρίζεται, ο Edgar Parnell κατακτά και πείθει τον μελετητή. Πείθει με τα στέρεα επιχειρήματά του ότι οι συνεταιρισμοί έχουν τεράστιες δυνατότητες στα χέρια εκείνων που γνωρίζουν και χρησιμοποιούν το εργαλείο που ονομάζεται συνεταιρισμός. Πείθει ακόμη ότι και αν δεν έχει προϋπάρξει ο συνεταιριστικός θεσμός, θα έπρεπε να ανακαλυφθεί στη σημερινή συγκυρία για λόγους οικονομικής εξισορρόπησης και κοινωνικής ανέλιξης.

Αντί οποιουδήποτε άλλου τρόπου αξιολογικής παρουσίασης του βιβλίου αυτού, αρκεί να λεχθεί ότι έχει ήδη μεταφραστεί σε άλλες έξι γλώσσες, γεγονός που μαρτυρεί την παγκοσμιότητα του θεσμού, στον οποίο δεν χωρούν ρυθμίσεις κατά βούληση αλλά και ότι το βιβλίο ανταποκρίνεται σε πρακτικές ανάγκες...»

Και διατυπώνει τα επόμενα ο συγγραφέας στον πρόλογο του βιβλίου του:

Η Επανεφεύρεση των Συνεταιρισμών: Επιχειρήσεις για τον 21ο αιώνα είναι ένα βιβλίο που βασίζεται σε περίπου σαράντα χρόνων εμπειρία και εργασία σε και με τους συνεταιρισμούς σε όλο τον κόσμο. Η εμπειρία αυτή δεν ήταν μια επαναλαμβανόμενη διαδικασία ενός έτους για σαράντα φορές αλλά μια ευκαιρία αυτοπρόσωπης παρατήρησης και συμμετοχής στις καθημερινές προκλήσεις που αντιμετώπιζαν επιχειρήσεις αμέτρητων τύπων και ειδών. Η εμπειρία στους συνεταιρισμούς ισοσταθμίστηκε από την ευκαιρία σύγκρισης των τρόπων λειτουργίας τους με άλλους τύπους οργανώσεων, από στρατιωτικές έως μικρές κοινοτικές προσπάθειες, από τις πιο σκληρές καπιταλιστικές κοινοπραξίες έως φιλανθρωπικά ιδρύματα και από τοπικούς κυβερνητικούς ως διεθνείς φορείς. Από τις εμπειρίες αυτές γεννήθηκε η πεποίθηση ότι οι ανθρώπινες οργανώσεις είναι ακόμα σχετικά υπανάπτυκτες και εάν τις συγκρίνουμε με τις προόδους που σημειώθηκαν στην τεχνολογία διαπιστώνουμε ότι οι τωρινές οργανωτικές μορφές πρέπει να εκσυγχρονισθούν.

Νομίζω επίσης ότι η αλλαγή είναι μια αέναη διαδικασία και ότι σήμερα η πολυεθνική εταιρεία, πέρα από τα επιτεύγματά της, δεν είναι επ' ουδενί το απόλυτο μοντέλο σε όρους οργανωτικής δομής. Η συνεταιριστική μορφή επιχείρησης έχει πολλές δυνατότητες, που δεν έχουν ακόμα αναδειχθεί, να συνεισφέρει σε πολύ σημαντικότερο βαθμό απ' ό,τι έως τώρα στην ανθρώπινη ανάπτυξη. Δυστυχώς, σε πολλές περιπτώσεις το συνεταιριστικό επιχειρηματικό μοντέλο εμφανίζεται ως απολίθωμα στο χρόνο και δεν έχει αφεθεί έως τώρα να έχει τη συμβολή που έδειχνε να υπόσχεται μερικές γενιές νωρίτερα.

Υπάρχει πιστεύω αρκετός χώρος για επιχειρήσεις που καθοδηγούνται από την ανάγκη υπηρεσιών που μπορούν να παράσχουν και οι οποίες θα βρίσκονται υπό τον έλεγχο εκείνων που έχουν άμεσα οφέλη από την παροχή των υπηρεσιών αυτών. Υπάρχει επίσης ειδικός ρόλος για τις επιχειρήσεις που αναπτύσσονται και καθοδηγούνται από το σκοπό να εξυπηρετήσουν ανθρώπινες ανάγκες αντί να προσδοκούν ότι κάποιος επενδυτής θα παράσχουν υπηρεσίες που ίσως θεωρήσουν ότι είναι απαραίτητες.

Ένας από τους λόγους της σχετικής παραμέλησης της συνεταιριστικής επιχειρηματικής μορφής είναι μια προσκόλληση στην, ούτως ή άλλως, σήμερα απαξιωμένη άποψη ότι το κράτος πρέπει ν' αναλάβει τις ευθύνες από τα άτομα και να διαχειρισθεί οικονομικές επιχειρήσεις. Επίσης, πολλοί συνεταιριστές έμοιαζαν να έχουν εμμονές με κανόνες και αρχές αντί να επικεντρώνουν την προσοχή τους στους στόχους και τα οφέλη που οι συνεταιρισμοί μπορούν να προσφέρουν στα μέλη τους και στις κοινωνίες μέσα στις οποίες λειτουργούν. Τώρα όμως που και τα δύο αυτά εμπόδια μετακινούνται υπάρχουν μεγάλες προοπτικές για την ανάπτυξη της συνεταιριστικής επιχειρηματικής μορφής. Προηγούμενως όμως είναι ανάγκη να εξετάσουμε τον τρέχοντα τρόπο λειτουργίας των συνεταιρισμών και να τους επανεφεύρουμε, στην πράξη, ώστε η σημαντική αυτή μορφή επιχείρησης να μπορεί να παρέχει τα μέσα διοχέτευσης της δημιουργικής ικανότητας των ανθρώπων στην προσπάθειά τους να εξασφαλίσουν ένα καλύτερο μέλλον για τους κατοίκους του πλανήτη μας.

Στο παρελθόν η συνεταιριστική μορφή επιχείρησης έχει συχνά αλωθεί από άτομα με πολιτικούς στόχους που την έχουν εκμεταλλευθεί για προσωπικό τους συμφέρον ή την έχουν χρησιμοποιήσει σε μια προσπάθεια διεύρυνσης του συγκεκριμένου σκοπού τους. Τα αποτελέσματα των πράξεων αυτών, καθώς και η σχεδόν απόλυτη απουσία εξέτασης του συνεταιριστικού επιχειρηματικού μοντέλου στα διδακτέα μαθήματα των σχολείων, των κολεγίων και των πανεπιστημίων, είναι να θεωρούνται οι συνεταιρισμοί μια πολύ κακή και συχνά παραμελημένη επιλογή. Η κατάσταση αυτή θα μπορούσε να με οδηγή-

σει να επιλέξω τον τίτλο «Εκ νέου ανακάλυψη των συνεταιρισμών» για το βιβλίο αυτό – διότι πρέπει οπωσδήποτε να ανακαλύψουμε ξανά τους συνεταιρισμούς. Σίγουρα δεν είναι δυνατό να στηριχθούμε μόνο στις κεφαλαιουχικές εταιρείες ως το μόνο επιχειρηματικό οργανωτικό μοντέλο που θα μας φέρει στον επόμενο αιώνα και εφεξής. Οι περισσότερες κυβερνήσεις ανά τον κόσμο έχουν ήδη εγκαταλείψει τις κρατικές ή νομαρχιακές μορφές επιχείρησης και είτε έχουν ολοκληρώσει είτε βρίσκονται στη διαδικασία της ιδιωτικοποίησης. Συνεπώς οι συνεταιρισμοί απομένουν ως μόνη πραγματική εναλλακτική λύση στις κεφαλαιουχικές εταιρείες.

Έχω, πάντως, σκόπιμα επιλέξει τον τίτλο Επανεφεύρεση των Συνεταιρισμών, επειδή, πρώτον αποβλέπω στο να προκαλέσω τα μέλη των υπαρχόντων συνεταιρισμών να αναδιαμορφώσουν τις οργανώσεις τους, έτσι ώστε, σε όσες περιπτώσεις δεν είναι ήδη έτοιμοι, να κατορθώσουν σταδιακά να αντιμετωπίσουν τις κεφαλαιουχικές εταιρείες σε θέματα ποιότητας και αξίας των υπηρεσιών που προσφέρουν. Υπερασπίζομαι το συνεταιριστικό μοντέλο όχι διότι επιθυμώ το μαρασμό των κεφαλαιουχικών εταιρειών, αλλά διότι θέλω να δω τους συνεταιρισμούς να ανταγωνίζονται τις κεφαλαιουχικές εταιρείες, κάτι που με τη σειρά του θα βελτιώσει την απόδοση όλων. Ο ανταγωνισμός είναι το καύσιμο της ανθρωπίνης προόδου, αλλά ο συνεργατισμός είναι αυτός που κάνει το ταξίδι ν' αξίζει.

Ο όρος «συνεταιρισμός» έχει αλλοιωθεί επανειλημμένα και πολύ συχνά συγχέεται με τον όρο «κολεκτίβα», που περιγράφει μια εντελώς διαφορετική μορφή οργάνωσης. Η εντύπωση που έχουμε αποκομίζει από το συνεταιριστικό μοντέλο επιχείρησης είναι φυσικά επηρεασμένη από τις προσωπικές μας, συχνά αρκετά περιορισμένες, εμπειρίες από ένα συγκεκριμένο συνεταιρισμό, πράγμα που μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχουν είτε ενθουσιώδεις θιασώτες των συνεταιρισμών είτε αρνητές του θεσμού.

Είναι πιθανώς σημαντικό να τονίσω ότι το βιβλίο ασχολείται με μια ευρεία γκάμα διαφόρων τύπων οργανώσεων, που περιλαμβάνουν πολύ περισσότερες απ' όσες τυγχάνει να έχουν καταχωρηθεί υπό τον τυπικό τίτλο «συνεταιρισμός» από τη νομοθεσία. Εδώ ασχολούμαστε με το συγκεκριμένο επιχειρηματικό μοντέλο που βασίζεται στην αυτοβοήθεια και σ' έναν αμοιβαίο σκοπό.

Η εμπειρία μου με έχει επίσης πείσει για τα παρακάτω:

- Ότι κανένας τύπος οργάνωσης δεν είναι από τη φύση του «καλός» ή «κακός». Οι άνθρωποι που συμμετέχουν στην οργάνωση αποφασίζουν για τη συμβολή της στη ζωή όλων όσοι συναλλάσσονται μαζί της.

- Η συνεταιριστική οργανωτική μορφή μπορεί να παράσχει εκείνο το είδος πλαισίου που μπορεί δυνάμει να προσφέρει μεγάλα οφέλη σε όσους συμμετέχουν και επηρεάζονται από τις εργασίες της, πράγμα που, όμως, εξαρτάται και πάλι από την ποιότητα και τα κίνητρα των εμπλεκομένων.

- Οι συνεταιρισμοί δεν είναι πανάκεια ούτε είναι κατάλληλοι για κάθε περίπτωση, αλλά είναι η καλύτερη δυνατή λύση στον «κατάλληλο» τόπο και τον «κατάλληλο» χρόνο.

- Ενώ κάθε περίπτωση θα είναι «διαφορετική», το ανθρώπινο γένος έχει αρκετά κοινά που του επιτρέπουν την υιοθέτηση προσεγγίσεων που βασίζονται στις εμπειρίες των άλλων και ορίζονται ως η «καλύτερη δυνατή πρακτική». Αυτή την «καλύτερη δυνατή πρακτική» προσπαθεί να εξηγήσει το βιβλίο, που θεωρεί ότι είναι ένα μέσο να επαναφέρουμε τους συνεταιρισμούς στο προσκήνιο των οργανώσεων που μπορούν να στηρίξουν μια πραγματική και αιεφόρο οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη».

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΠΝΑ.

Η Σ.Ε.Κ.Ε. αποτελεί τη συνεταιριστική επιχείρηση των Ελλήνων καπνοπαραγωγών στην επεξεργασία και στις εξαγωγές του καπνού.

Οικονομικά ισχυρή και επιχειρηματικά δραστήρια, η Σ.Ε.Κ.Ε. διαθέτει σύγχρονες εγκαταστάσεις για 22.000 τόνους καπνού, κυρίως στη Θεσσαλονίκη, στην Καβάλα και στην Ξάνθη.

Αξιοποιώντας τη γνώση και τη δύναμη της συνεργασίας, λειτουργεί ανταγωνιστικά και με επιτυχία στις συνθήκες του ισχυρού παγκόσμιου ανταγωνισμού στην αγορά του καπνού.

Με την απασχόληση 1.500 ατόμων στην περίοδο επεξεργασίας του καπνού, η Σ.Ε.Κ.Ε. αποτελεί σημαντικό στήριγμα για τα εισοδήματα των καπνοπαραγωγικών περιοχών.

Επί μισό αιώνα και σε δύσκολους καιρούς, η Σ.Ε.Κ.Ε. στήριξε και στηρίζει την ελληνική καπνοπαραγωγή.

SYNEDIA S.A.

Σ.Ε.Κ.Ε. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ: ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ 1, ΕΥΟΣΜΟΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗ:ΤΗΛ.: (031) 60.93.00

ΥΠΟΚ/ΜΑ ΑΘΗΝΩΝ: Γ. ΓΕΝΑΔΙΟΥ 8 & ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ, ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ. 3305.047

Συνειδητή και προγραμματισμένη η συρρίκνωση της Αγροτιάς μας:

ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ ΜΕΤΡΟΥΝ ΤΩΡΑ ΤΙΣ ΠΛΗΓΕΣ ΤΟΥΣ

Γράφει ο κ. Γ. ΣΕΛΛΙΑΝΑΚΗΣ

Στο τεύχος 56 (Οκτωβρίου – Δεκεμβρίου 1999) της Σ.Π., είχα την ευκαιρία να αναφερθώ στην έκθεση της εποπτικής υπηρεσίας της ΑΤΕ, για την υποδομή, την περιουσιακή συγκρότηση, την οργανωτική δομή και τη δραστηριότητα των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (Α.Σ.Ο.) το 1980. Ένα γιγαντιαίο μηχανισμό, με τεράστια αποθηκευτικά και παραγωγικά συγκροτήματα και ένα τεράστιο έργο για το συγκεκριμένο χρόνο (1980) παρουσιάζει η έκθεση αυτή της Α.Τ.Ε.

Διερωτήθηκα διαβάζοντάς την, και στη σελίδα 195 του τεύχους (56) του Περιοδικού, καταγράφηκε το ερώτημά μου,

«Τί έχει μείνει και πώς αξιοποιείται αυτό που έχει μείνει, από το πάγιο Συνεταιριστικό κεφάλαιο (τις αποθήκες, τα εργοστάσια, κ.λπ.) που σύμφωνα με την έκθεση της εποπτικής υπηρεσίας της ΑΤΕ, υπήρχε το 1980;».

Εύλογο και πιεστικό σήμερα ερώτημα, που θέλει απάντηση. Γιατί το Συνεταιριστικό αυτό κεφάλαιο (υλικό και ηθικό) που χάθηκε την 20/ετία 1980/1999, έγινε με πολλές θυσίες του Αγροτικού κόσμου, σε δύσκολες περιόδους, χωρίς επιδοτήσεις και για πολλές δεκαετίες, με την όποια είχε μορφή (αποθήκες, εργοστάσια, προϊόντα, υπηρεσίες, αγορές, συνεργασίες κ.λπ.) στήριζε την οικονομία του.

Γιατί λοιπόν την εικοσαετία αυτή, που τα οικονομικά μεγέθη και όλες οι δραστηριότητες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, αυξήθηκαν, γιατί, ας μου επιτραπεί να επαναλάβω, μειώθηκε το άλλοτε παραγωγικό Συνεταιριστικό κεφάλαιο; έπαψε η χρησιμότητά του; Δεν υπάρχουν, ή στο μέλλον δεν θα υπάρξουν, αγροτικά προϊόντα για αποθήκευση, επεξεργασία, συσκευασία και εμπορία; ή μήπως βρέθηκαν άλλοι αποτελεσματικότεροι τρόποι και άλλοι καλύτεροι φορείς που θα εξυπηρετούν αυτές τις ανάγκες; Και επειδή μέχρι σήμερα δεν είδαμε ούτε τους αποτελεσματικότερους τρόπους, αλλά ούτε και τους καλύτερους φορείς, θα πρέπει να θεωρήσουμε γεγονός αυτό που λέγεται, χωρίς να διαψεύδεται, ότι δηλαδή η Αγροτική μας οικονομία, συνειδητά και προγραμματισμένα, συρρικνώνεται. Αν θα υπήρχε προοπτική συγκράτησης και πολύ περισσότερο επέκτασής της, θα ήταν πέρα από κάθε λογική η ουσιαστική εγκατάλειψη των Συνεταιριστικών παραγωγικών μονάδων. Θα ενισχύονταν νομοθετικά, οικονομικά και οργανωτικά. Θα εδανειοδοτούντο για να επεκταθούν και να εκσυγχρονίσουν τις εγκαταστάσεις

τους. Θα επανδρώνονταν με το αναγκαίο σε αριθμό και κατά περίπτωση κατάλληλο προσωπικό και φυσικά δεν θα καταργούνταν οι διαχειριστικοί έλεγχοι, αλλά θα γινόταν συγχνότεροι και αυστηρότεροι, ούτε θα υπήρχε η εξουσιαστική προστασία των κομμάτων. Τα θεσμικά, τα οργανωτικά και τα λειτουργικά τους προβλήματα, θα απασχολούσαν, ιδιαίτερα και κατά προτεραιότητα, το κράτος και τους άλλους συναρμόδιους χρηματοπιστωτικούς, επιστημονικούς και άλλους ιδιωτικούς φορείς. Μια οργανωμένη κοινωνία από 700.000 οικογένειες ήταν στις αρχές της 10/ετίας του 1980, οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί. Εργαλείο τεράστιο της κρατικής εξουσίας για τις πιο αποτελεσματικές παρεμβάσεις στην οικονομική ανάπτυξη, ιδιαίτερα της υπαίθρου και την κοινωνική προοπτική, με την ευχέρεια που είχε μέσα απ' αυτούς για μια δίκαιη κατανομή των εισοδημάτων, αντίστοιχη της συνεισφοράς των ξεχασμένων σήμερα αγροτών. Των αγροτών που άλλοτε άκουγαν τα κολακευτικά λόγια όλων, πως ήταν η **ραχοκοκκαλιά** της οικονομίας μας, οι **αιμοδότες** της κοινωνίας μας και οι **υπερασπιστές** των συνόρων μας.

Όμως, τα τελευταία 20 χρόνια, δεν είδαμε αντίστοιχη με τα εντυπωσιακά λόγια μεταχείριση. Απεναντίας, είδαμε την κρατική φροντίδα για τις οργανώσεις τους, στηρίγματα της οικονομίας τους, να σέρνεται στις ρυθμίσεις χρεών τους, των χρεών που συσσωρεύθηκαν από τη χρησιμοποίησή τους για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής από το ίδιο το κράτος. Ρυθμίσεις, που στην πραγματικότητα ήταν προάγγελοι αναγκαστικών διαχειρίσεων «εν λειτουργία» όπως τις αποκαλεί, ειδικά για το σκοπό αυτό θεσπιθείσα Νομοθεσία (Νόμος 2000/91).

Ρυθμίσεις, που πολύ σύντομα, διαδέχονταν πλειστηριασμοί, με πλειστηριάσματα που αντιπροσώπευαν μέρος της πραγματικής «εν αδρανεία» αξίας, μέρος επίσης του διογκωμένου και με πανωτόκια χρέους και σε ορισμένες περιπτώσεις, ισόποσα των τόκων που θα εισέπραττε η δανειστρία τράπεζα (ΑΤΕ) αν η εκποιούμενη Συνεταιριστική μονάδα θα ήταν πράγματι εν λειτουργία (χωρίς εισαγωγικά). Μερικές 10/δες δισεκατομμύρια —για να αναφερθώ μόνο σε μια περίπτωση— ήταν οι τόκοι που χρεώθηκε η ΚΥΔΕΠ για χρηματοδοτήσεις της, τον προηγούμενο χρόνο της διάλυσής της.

Ας υπολογίσει τώρα η τράπεζα, πόσες εκατοντάδες δισεκατομμύρια θα εισέπραττε από το 1992, αν δεν διαλύονταν ή επί 46 χρόνια πελάτιδά της ΚΥΔΕΠ. Και βέβαια κανείς δεν πιστεύει σήμερα ότι όλα έγιναν τυχαία, από κακή εκτίμηση των συνεπειών που ακολούθησαν. Έτσι, η άποψη ότι η περί την εκκαθάριση «εν λειτουργία» νομοθεσία που ψηφίστηκε και εφαρμόστηκε στους κατ' εξοχήν αναπτυξιακούς φορείς, (όπως είναι οι ΑΣΟ και όπως απέδωσαν, όταν τους χρησιμοποίησε έτσι το κράτος), ήταν ένα από τα δραστικά μέτρα συρρίκνωσης του αγροτικού τομέα στη χώρα μας, που όμως και σαν τέτοιο μέτρο, είχε τεράστιο κόστος στην εφαρμογή του.

Κλείστηκε —για να αναφερθώ σε μια ακόμη περίπτωση— Συνεταιριστική οργάνωση, πελάτις της τράπεζας 50 ολόκληρα χρόνια, για να εισπραχθεί το 20% του χρέους της και περίπου το ισόποσο των τόκων που εισέπραττε η τράπεζα κάθε χρόνο, όταν λειτουργούσε. Είναι κι αυτή μια από τις χαρακτηριστικές περιπτώσεις, που αποκαλύπτει περίτρανα ότι η πολιτική που εφαρμόστηκε για τις «ρυθμίσεις των χρεών των αγροτικών Συνεταιρισμών», ούτε τον οφειλέτη, ούτε και τον δανειστή οφέλησε. Εζημείωσε τον κρατικό προϋπολογισμό, δηλαδή τον Έλληνα φορολογούμενο, που τελικά κάλυψε τα ανοίγματα της δανειστρίας τράπεζας. Εζημείωσε την ίδια την τράπεζα που έχασε μόνιμους και παραδοσιακούς πελάτες που της εφέραν με το λιγότερο κόστος, τεράστιες εισπράξεις από τόκους και ασφάλιστρα. Και εζημείωσε τους αγρότες που στερήθηκαν τις μονάδες στήριξης του εισοδήματός τους.

Αυτή η πολιτική που εφαρμόστηκε, ιδιαίτερα τα τελευταία (10) χρόνια, δείχνει καθαρά πια, τη σταδιακή εγκατάλειψη του αγροτοσυνεταιριστικού μοντέλου διαχείρισης της

αγροτικής παραγωγής και μάλιστα χωρίς να προεκτιμηθεί, όπως προανέφερα, το τεράστιο κόστος που θα συνεπάγονταν (μόνο το κόστος του κράτους ξεπερνά το 1,5 τρία δραχμές). Και δεν δείχνει, ή τουλάχιστον μέχρι σήμερα δεν έδειξε, ποιά αποτελεσματικότερο, από τους Συνεταιρισμούς μοντέλο, θα τους αντικαταστήσει.

Επακόλουθο αυτής της πολιτικής είναι, η έλλειψη ενδιαφέροντος των αγροτών για τους Συνεταιρισμούς των και απ' αυτό, ο περιορισμός της δραστηριότητάς τους. Ακόμη και Συνεταιριστές που με πάθος υπηρέτησαν τους Συνεταιρισμούς, όσοι απ' αυτούς υπάρχουν, δεν μιλούν πια για συσπείρωση των αγροτών σε συνεταιρισμούς και φυσικά δεν συζητούν, όπως πριν αυτόρεσκα για νέα αποθηκευτικά κέντρα, για νέα κονσερβοποιεία με εντυπωσιακές συσκευασίες, όπως αυτές της ΣΕΚΟΒΕ (που δεν υπάρχει πια) τη 10/ετία του 1960, για νέες αγορές και τόσα άλλα της προόδου, που τους ασχολούσαν έντονα τις τρεις δεκαετίες 1950/70. Τότε που κάτω από πολύ αντίξοες συνθήκες έγινε το θαύμα στον αγροτοσυνεταιριστικό χώρο, από τις συνεταιριστικές του μονάδες, αυτές που τώρα, μέρα με τη μέρα αδρανοποιούνται, παροπλίζονται και εκποιούνται με ειδική για την περίπτωση τους, νομοθεσία.

Τώρα, λίγοι (ελάχιστοι) μιλούν για εκσυγχρονισμό των αγροτικών Συνεταιριστικών μονάδων (των όσων υπάρχουν και όπως λειτουργούν) και σχεδόν κανείς δεν μιλεί για αγροτική ανάπτυξη μέσα από τους αγροτικούς Συνεταιρισμούς. Όλοι σχεδόν μιλούν και ακούν για αναποτελεσματικές ρυθμίσεις χρεών, για αναγκαστικές διαχειρίσεις, πλειστηριασμούς, απολύσεις προσωπικού με την προσδοκία απορρόφησης του, από το Δημόσιο και οργανισμούς δημοσίου δικαίου, για διαλύσεις συνεταιρισμών και τις συνέπειες από τη διάλυσή τους, όπως της ΚΥΔΕΠ, της Σ.Π.Ε., της Σ.Π.Ε.Κ.Α., της ΣΕΚΟΒΕ, της ΗΛΒΙΓΑΛ και τόσων άλλων, που για πολλές δεκαετίες, πρόσφεραν στον αγροτικό κόσμο.

Δηλαδή με λίγα και απλά λόγια: Στους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς μετρούνε τώρα τις πληγές τους. Τις πληγές που μέρα με τη μέρα πληθαίνουν και βαθαίνουν στο κορμί ενός περήφανου για το έργο που πρόσφερε, πάνω από οκτώ δεκαετίες, Οργανισμού.

Ιούνιος 2000

Γ. Β. ΣΕΛΛΙΑΝΑΚΗΣ

Θερινό ωράριο επικοινωνίας

Ενημερώνουμε τους αναγνώστες του περιοδικού μας ότι μπορούν να επικοινωνούνε μαζί μας:

- Τις εργάσιμες μέρες από 10-12 π.μ. στο τηλέφωνο:
32.26.976.
- Τις υπόλοιπες μέρες και ώρες στα τηλέφωνα:
8042.439 (κ. Γ. Σελλιανάκη)
3619.380 (κα Ο. Καμινάρη)
9355.394 (κ. Γ. Καφετζάκη)

ΤΟ ΒΑΣΙΚΟ ΑΙΤΗΜΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΜΕ ΕΠΙΜΟΝΗ:

Εξίσωση όλων των όρων εργασίας και ζωής στην ύπαιθρο και στις πόλεις, στους εργάτες και στους αγρότες

Το άρθρο που ακολουθεί δημοσιεύθηκε πριν από 20 περίπου χρόνια στο περιοδικό ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ και ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ το 1981, στις σελίδες 4567–68 του 63^{ου} τεύχους του. Το επαναφέρουμε στη δημοσιότητα επειδή επίκαιρο και ουσιαστικό είναι το περιεχόμενό του. Με την ελπίδα ότι σήμερα που τα πάντα αναθεωρούνται και επανασχεδιάζονται στα δεδομένα και τις προοπτικές που υπάρχουν, θα προσέξουν τις σωστές θέσεις και προτάσεις του, εκείνοι που έχουν την δύναμη και εξουσία και μπορούν να κάνουν και τις σωστές εφαρμογές. Γράφει (σύμφωνα με τις τότε συνθήκες που, δυστυχώς, έχουν γίνει τώρα χειρότερες και στον αστικό και στον αγροτικό τομέα).

«Το βασικό θέμα της εποχής μας είναι ότι η απόσταση ανάμεσα σε εκείνους που εργάζονται στον αστικό τομέα και σε εκείνους που εργάζονται στον αγροτικό τομέα γίνεται καθημερινά διαρκώς και μεγαλύτερη, απaráδεκτα μεγάλη: Όχι μόνο στο εισόδημα, αλλά στο όλο πλέγμα εξασφαλίσεων και άλλων εμμέσων παροχών, στους όρους γενικά και τις συνθήκες ζωής.

Παλαιότερα κοινή ήταν η τύχη, δύσκολοι οι όροι ζωής και στην ύπαιθρο και στις πόλεις, γι' αυτό και δεν υπήρχε αυτή η τάση για ερήμωση της υπαίθρου. Μετανάστευση υπήρχε αλλά όχι ερήμωση. Σήμερα όμως;

Ο εργαζόμενος στον αστικό τομέα —ο απλός ανειδίκευτος εργάτης— έχει το εγγυημένο κατώτατο ημερομίσθό του και την κάλυψη της ανεργίας του. Έχει την ασφαλιστική και υγειονομική περίθαλψη του ΙΚΑ με την οποία δεν μπορεί να συγκριθεί ο ΟΓΑ. Έχει τα στεγαστικά (και σχεδόν μη επιστρεφόμενα) δάνεια. Έχει τα δώρα Χριστουγέννων, του Πάσχα, της αδειάς. Έχει το γαμήλιο δώρο. Έχει τα επιδόματα τέκνων (που με μια τελευταία απόφαση αυξήθηκαν σε πολύ αξιόλογα ποσά). Έχει πολλά ακόμα που όσο και αν δεν του κάνουν τη ζωή παράδεισο, εν τούτοις του εξασφαλίζουν αρκετή άνεση και κυρίως αρκετή σιγουριά. Όλα σχεδόν τα μέλη της αστικής οικογένειας βρίσκουν δουλειά, έχουν εισοδήματα και αποκατάσταση. Και οι μικροεμπορευόμενοι κάνουν περιουσίες (Ο καθένας μας γνωρίζει πολλές περιπτώσεις για να μη φτάσουμε στις ακραίες όπως του περιπετέρα του Μινιόν).

Τί έχει ο αγρότης; Έχει γενικά την ανασφάλεια, τη σκληρότερη ζωή και το πολύ μικρότερο εισόδημα. Έχει βιοτικό επίπεδο πολύ χαμηλότερο (τόσο ο ακτήμονας αγρεργάτης όσο και ο δήθεν κτηματίας και «αρχηγός αγροτικής εκμεταλλεύσεως»).

Οι τεράστιες αυτές διαφορές, θα διαλύσουν σύντομα την ύπαιθρο, αν δεν υπάρξει άμεση αλλαγή. Κανείς δεν θα μείνει στη γεωργία με τους σημερινούς όρους και με

τις συγκρίσεις που τις έκαναν εύκολα δυνατές η τηλεόραση, οι δρόμοι, ο τροχός που φέρνει σε καμαρωτό Ι.Χ., αυτόν ή αυτή που έφυγε άνεργος από το χωριό του εδώ και μερικά χρόνια.

Οι εκπρόσωποι των αγροτών, οι υπηρεσίες που υποτίθεται ότι μελετούν τα αγροτικά θέματα, οι επιστήμονες που ακριβοπληρώνονται σε επιτελικές θέσεις, πρέπει να αφήσουν την επιφάνεια και να πάνε στο βάθος του προβλήματος.

Δεν είναι μόνο το άμεσο πρόβλημα της α ή β τιμής που θα έχει το κάθε προϊόν. Δεν είναι μόνο το πρόβλημα της βελτιώσεως της συντάξεως του ΟΓΑ ή της κάποιας καλύψεως των κινδύνων κεφαλαίου και παραγωγής κ.ο.κ. **Υπάρχει το βασικό πρόβλημα της εξίσωσης των όρων εργασίας και ζωής.** Πρέπει να συγκεντρωθούν όλα τα σχετικά στοιχεία και να διατυπωθεί ανυποχώρητο το αίτημα:

«Εξίσωση όλων των όρων εργασίας και των θεσμών προστασίας αυτών που εργάζονται στον αγροτικό τομέα με αυτούς που εργάζονται στον αστικό τομέα. Εξίσωση σε όλες τις παροχές, τις άμεσες και τις έμμεσες».

Μερικές τις αναφέραμε πιο πάνω, αλλά υπάρχουν και πολλές άλλες.

Η Συνομοσπονδία Συνεταιρισμών, που έχει επιφορτιστεί και με επαγγελματικές αρμοδιότητες και ευθύνες, πρέπει να συγκεντρώσει τα στοιχεία, να τα επεξεργαστεί. Και στη συνέχεια οι εκπρόσωποι να τα προβάλλουν συστηματικά και να απαιτούν την εξίσωση. Όχι μόνο με ευχές αλλά με χειρισμούς, με πιέσεις (όπως κάνουν ομάδες που βρίσκονται σε πολύ καλύτερη θέση).

Λύσεις υπάρχουν. Αρκεί να ξεφύγουμε από την απατηλή εικόνα ότι ο αγρότης είναι επιχειρηματίας, ότι είναι εργοδότης και συνεπώς δεν δικαιούται αυτά που κατέκτησαν οι αστοί εργάτες που προσφέρουν την εργασία τους σε εργοδότη.

Ο αγρότης —και αυτός που έχει ιδιότητα χωράφια και αγροτική εκμετάλλευση— είναι στην ουσία ένας απλός εργάτης. Η λίγη γη του και τα ζώα ή μηχανήματα του είναι τα εργαλεία του. Ο «αρχηγός της αγροτικής εκμεταλλεύσεως» και τα συνεργαζόμενα μέλη της οικογένειάς του είναι εργάτες που δίνουν την εργατική τους δύναμη και μάλιστα με άγνωστο και αβέβαιο ημερομίσθιο. Εργοδότης τους πρέπει να θεωρείται το σύνολο. Αυτό επωφελείται από την εργασία τους, αυτό τρέφεται, αυτό στηρίζει την εργασία του και την οικονομική του άνοδο στη γεωργοκτηνοτροφική παραγωγή. Πάνω στη γεωργία στηρίζεται όλη, σχεδόν, η οικονομική δραστηριότητα, ο δευτερογενής και ο τριτογενής τομέας της παραγωγής και της απασχολήσεως.

Το σύνολο, συνεπώς, πρέπει να εξασφαλίσει στον εργαζόμενο στην ύπαιθρο, όλα αυτά τα οποία εισπράττει ο εργαζόμενος στον αστικό τομέα, είτε από τον εργοδότη του είτε από διάφορους θεσμούς κοινωνικούς.

Χρειάζονται αντίστοιχοι. Οργανισμοί.

Αγροτική Εστία πλάι στην Εργατική Εστία.

Οργανισμός Απασχολήσεως Αγροτικού Δυναμικού πλάι στον Οργανισμό Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού.

Οργανισμός Αγροτικής Κατοικίας πλάι στον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας.

Αγροτικό ΙΚΑ πλάι στο Αστικό ΙΚΑ κ.ο.κ.

Ή να γίνει συνένωσή τους, υπαγωγή στους Οργανισμούς αυτούς και όλων εκείνων που εργάζονται στην ύπαιθρο. Όλοι είναι εργάτες.

Το θέμα είναι τεράστιο και δεν εξαντλείται με αυτό το σημείωμα. Όσοι έχουν συνηθίσει «στην πεπατημένη» θα χαρακτηρίσουν αδύνατα τα παραπάνω. Τίποτα όμως δεν είναι αδύνατον όταν το επιβάλλει η ανάγκη. Όλα είναι δυνατόν να γίνουν όταν πρέπει να γίνουν.

Η «ΕΝΣΥΝΕΙΔΗΤΗ» ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Ένα παλαιό κείμενο του μεγάλου συνεταιριστή ΣΩΚΡΑΤΗ ΙΑΣΕΜΙΔΗ

... Οι Συνεταιρισμοί είνε απότοκοι ανάγκης. Εγεννήθησαν το πρώτον άνευ προηγουμένης επιστημονικής ερεΰνης ή διδασκαλίας εκεί όπου υπήρξαν ανάγκαι, αι οποίαι κατ' ουδένα άλλον τρόπον ήτο δυνατόν να θεραπευθούν, παρά δια της συνενώσεως της εργασίας των ατόμων, των προσωπικών δυνάμεων εκάστου. Και δι' αυτό δεν είνε παράδοξον πώς από απροσδιορίστων παλαιότερων χρόνων υφίστανται παρ' ημίν, όπως και εις άλλας χώρας, προ της συστηματικής οργανώσεως του συνεταιρισμού, πρωτόγονοι συνεταιρισμοί δια την από κοινού επεξεργασίαν του γάλακτος των ποιμνίων, τα οποία αποτελούνται από τα ολίγα ζώα εκάστου χωρικού τα αποτελούντα, προς τον σκοπόν επίσης της υπό οικονομικούς όρους διατηρήσεώς των, κοινόν ποιμνιον με κοινόν βοσκόν και κοινήν διαχείρισιν. Και διατί υφίστανται οι επίσης πρωτόγονοι άνευ γραπτών συμφωνιών συνεταιρισμοί των κτηνοτρόφων, οι οποίοι δεν θα ήτο δυνατόν ούτε καταλλήλους βοσκάς να εξευρίσκουν και ενοικιάζουν ούτε να εκμεταλλεύονται ταύτας επικερδώς, ούτε να πωλούν τα προϊόντα των καταλλήλως, εάν δεν απετέλουν (ως σμίκται υπό τον αρχισέλγιγκαν) τον πρωτόγονον κτηνοτροφικόν συνεταιρισμόν.

Αλλά αν οι πρωτόγονοι ούτοι συνεταιρισμοί εγεννήθησαν από αμνημονεύτων χρόνων ασυναισθήτως ως απότοκοι της ανάγκης, η από των μέσων του παρελθόντος αιώνος συνεταιρική κίνησις έχει σαφή τα χαρακτηριστικά της ενσυνειδήτου καθ' ωρισμένους κανόνας και προς θεραπείαν ωρισμένων αναγκών οργανώσεως. Η απελευθέρωσις της ιδιοκτησίας από των δεσμών του φεουδαλισμού και των γεωργών από των δεσμών της δουλοπαροικίας, ο συναγωνισμός της ευρωπαϊκής γεωργίας από τα προϊόντα της Αμερικής, και η αύξησις του πληθυσμού εδημιούργησαν νέαν κατάστασιν και νέας ανάγκας αυξήσεως της γεωργικής παραγωγής, επιδιωχθείσης δια της εφαρμογής των νεωτέρων ανακαλύψεων των φυσικών επιστημών εις την γεωργικήν πράξιν. Η ανάγκη της εντάσεως και επεκτάσεως της καλλιεργείας απήτει την εφαρμογήν μεγαλειτέρων κεφαλαίων και ενσυνειδήτως πλεόν ο Raiffeisen εν Γερμανία εζήτησε να θεραπεύση την ανάγκην ταύτην δια της εξευρέσεως ωρισμένων θεμελιωδών αρχών, επί των οποίων στηριχθείς ίδρυσε τον πρώτον γεωργικόν πιστωτικόν συνεταιρισμόν. Και αι αρχαί αύται, επί των οποίων βασίζεται κάθε συνεταιρισμός και αποτελεί την οικονομίαν της περί τον συνεταιρισμόν νομοθεσίας οιασδήποτε χώρας, είναι η στενή και προσωπική συνεργασία των συνεταιίρων μετά του συνεταιρισμού των και όχι η συνένωσις των κεφαλαίων αυτών, τα οποία σχεδόν κατά το όλον αναπληρούνται δια της αλληλεγγύου, απεριορίστου ή περιωρισμένης, ευθύνης αυτών και η διανομή των κερδών, αποκλειστικώς ή σχεδόν

αποκλειστικώς, αναλόγως των συναλλαγών εκάστου μέλους μετά του συνεταιρισμού και όχι αναλόγως της συμμετοχής των κεφαλαίων εκάστου εις αυτόν.

Ολίγον πρότερον η επελθούσα εις την βιομηχανίαν μεταβολή των εργατικών συνθηκών και η ελάττωσις των ημερομισθίων δια της εισαγωγής μηχανών, είχε προκαλέσει την επί των αυτών αρχών σύστασιν της πρώτης συνεταιρικής οργανώσεως εν Rochdale της Αγγλίας αποτελεσθείσης εκ δώδεκα υφαντοεργατών υπό την ηγεσίαν του Καρόλου Houarh, ο οποίος ως εφευρέτης των συνεταιρικών αρχών, επωνομάσθη Αρχιμήδης της συνεταιρικής οργανώσεως.

Σαφής επομένως και χαρακτηριστική είνε η διάκρισις της από των μέσων του παρελθόντος αιώνος συνεταιρικής κινήσεως, ότι είναι ενσυνειδήτος, στηρίζεται επί ωρισμένων θεμελιωδών αρχών και δεν γεννάται επομένως μόνον ως απότοκος ανάγκης, αλλ' επεκτείνεται, εφαρμοζομένων των αυτών αρχών, και εκεί όπου ο συνεταιρισμός δεν αποτελεί την μόνην θεραπείαν ανάγκης τινος, αλλά και όπου θεραπεύει την ανάγκην ταύτην καλλίτερον από οιονδήποτε άλλον τρόπον.

Η κατά τας θεμελιώδεις ταύτας αρχάς, η κατά τας συνεταιρικές ταύτας αρχάς, εσωτερική συνοχή του συνεταιρισμού και της όλης συνεταιρικής οργανώσεως, άνευ της τηρήσεως των οποίων δεν είνε δυνατή η θεραπεία των αναγκών των συνεταιίρων και η εκπλήρωσις του σκοπού του συνεταιρισμού, είναι φανερόν, ότι επιβάλλει εις τα συμμετέχοντα του συνεταιρισμού πρόσωπα την συμμόρφωσιν προς τας αρχάς ταύτας και προς ωρισμένους απορρέοντας εκ των αρχών τούτων περιορισμούς, η οποία υποχρεωτική συμμόρφωσις επιδρά επ' αυτών παιδαγωγικώς, και ανυψώνει το μορφωτικόν και ηθικόν αυτών επίπεδον. Εκμανθάνουν και αντιλαμβάνονται συγχρόνως την σημασίαν της αυτοδιοικήσεως, της αλληλεγγύου ευθύνης, της αυτεθύνης, της ανεξαρτησίας της υλικής και ηθικής, και αποκτούν συγχρόνως βαθμηδόν μεγαλειτέραν πεποίθησιν επί τας ίδιας αυτών δυνάμεις. Ιδού διατί η δύναμις των συνεταιρισμών δεν περιορίζεται μόνον επί του οικονομικού πεδίου, αλλά επεκτείνεται και επί του παιδαγωγικού, του μορφωτικού και ηθικού.

Οικονομικά τινα αποτελέσματα των συνεταιρισμών είναι ενίοτε δυνατόν να προέλθουν και δια παραβιάσεως ακόμη, εννοείται προσωρινής, των συνεταιρικών αρχών, αλλ' η παραβίασις αύτη όχι μόνον αναχαιτίζει την ανάπτυξιν του συνεταιριστικού πνεύματος αλλά και καταστρέφει την επ' αυτό δημιουργηθείσαν ήδη πεποίθησιν.

Και δι' αυτό επιβάλλεται μεγίστη αντίδρασις επί τοιούτων προσωρινών παραβιάσεων πολύ δε περισσότερο όταν συστηματικώς δι' έλλειψιν ανεπτυγμένης συνεταιρικής συνειδήσεως επιζητείται η παρέκκλισις από των συνεταιρικών αρχών, ακόμη και όταν δια της παρεκκλίσεως ταύτης επιτυγχάνονται αμεσώτερα οικονομικά αποτελέσματα. Διότι η παρέκκλισις αύτη επιφέρει οπισθοδρόμησιν και καταστροφήν των κεκτημένων, έστω και μικρών, προόδων των συνεταιρικών αρχών εις την συνειδήσιν του ατόμου και των συνεταιρικών οργανισμών.

Είνε μεγάλη η καταστροφή η γινομένη εις την εξάπλωσιν των συνεταιρικών αρχών και εις την εμπέδωσιν της συνεταιρικής συνειδήσεως, όταν π.χ., έν διοικητικόν Συμβούλιον συνεταιρισμού ή ένας Διευθυντής αυτού πωλεί είδη, τα οποία επρομηθεύθη δια τα μέλη του κατά μεγάλα ποσά εις εμπόρους, ή αγοράζει είδη εκ μη συνεταιίρων κατά μεγάλα ποσά και πωλεί αυτά εις το εμπόριον δια να αποκομίση εκ της τοιαύτης πωλήσεως κέρδη, έστω και μεγάλα, υπέρ του συνεταιρισμού, ή όταν ένας δανειστής αυτού, ιδιώτης ή Τράπεζα αδιάφορον, δεν δίδει τα δάνεια προς τον συνεταιρισμόν αλλά προς τα μέλη αυτού, αναμετρών την φερεγγυότητα εκάστου τούτων, κατά το πλείστον και μόνον την καλλιεργουμένην παρ' εκάστου τούτων έκτασιν και αναλόγως αυτής ορίζων το ποσόν του δανείου εκάστου συνεταιίρου, διότι ούτω μειώνει την επί την αλληλεγγύην και την επί την αυτοδιοίκησιν του συνεταιρισμού πεποίθησιν και αν ακόμη ο δανειστής ούτος

προσέφερε δια του τρόπου τούτου μέγιστα ποσά υπέρ της γεωργικής παραγωγής. Και εάν ακόμη τούτο γίνεται διότι η επί την αλληλέγγυον ευθύνην και αυτοδιοίκησιν του συνεταιρισμού εμπιστοσύνη είνε μικρά και τότε ακόμη είνε αδικαιολόγητος και επιβλαβής η παραβίασις των αρχών τούτων, διότι ακριβώς τότε το πλήγμα κατ' αυτών είνε καταστρεπτικώτερον και μετά μεγίστης πεποιθήσεως ισχυρίζομαι, ότι αι συνεταιρικοί αρχαί και η συνεταιρική συνείδησις θα ήτο πολύ περισσότερον διαδιδόμενη εις τον γεωργ. πληθυσμόν, εάν δεν παρουσιάζοντο αι άνω παραβιάσεις αυτών.

Και ιδού διατί επιβάλλεται κατά των παραβιάσεων τούτων των θεμελιωδών αρχών της συνεταιρικής οργανώσεως μεγίστη αντίδρασις.

Ατυχώς παρά των πλείστων μεγάλη παρατηρείται ανεκτικότης κατά των παραβιάσεων τούτων των συνεταιρικών αρχών, παρά των περισσοτέρων μεν διότι αγνοούνται αι αρχαί αύται, παρ' άλλων δε διότι δεν αποδίδεται η πρέπουσα σημασία εις τας παραβιάσεις αυτών και ατυχώς μεταξύ των τελευταίων είνε πολλοί ηγούμενοι της συνεταιρικής κινήσεως και αξιούντες δικαίαν αναγνώρισιν των υπέρ της συνεταιρικής οργανώσεως εργασιών των και μόχθων των.

Προς τους τελευταίους τούτους βαθυτάτην και με ψυχικόν πόνον ποιούμαι έκκλησιν, να αλλάξουν τακτικήν, να μη παρεκκλίνουν, έστω και προσωρινώς, των συνεταιρικών αρχών και να αντιδρουν κατά πάσης τοιαύτης παραβιάσεως αυτών, διότι ασυναίσθητως καταστρέφουν και την μικράν δημιουργηθείσαν μετά πολλών κόπων συνεταιρικήν συνείδησιν. Επί ματαίω παλαιούν εις την επικράτησιν των αρχών τούτων, όταν αυτοί οι ίδιοι τας παραβιάζουν ή όταν συμφωνούν εις τας παρ' άλλων παραβιάσεις ή και ακόμη όταν δεν αντιδρουν εις ταύτας. Και εκ της μακράς μου πείρας απεκόμισα την εντύπωσιν, ότι οι μάλλον δρώντες εις την συνεταιρικήν κίνησιν είνε και οι ολιγώτερον αντιδρώντες εις την παραβίασιν των θεμελιωδών αρχών της συνεταιρικής κινήσεως.

Όσον αφορά εις τους λοιπούς και περισσοτέρους, οι οποίοι δεν αποδίδουν μεγάλην σημασίαν εις τας παραβιάσεις ταύτας, διότι αγνοούν τας θεμελιώδεις αρχάς του συνεταιρισμού, ούτοι είνε δικαιολογημένοι. Αλλ' ας μη νομισθί ότι οι τοιοῦτοι είνε περισσότεροι εις τον κύκλον των ολιγώτερον μορφωμένων γεωργών, διότι οι τελευταίοι οῦτοι ως εκ της επί έτη ιδίας αντιλήψεως ή και συμμετοχής εις τας εργασίας του συνεταιρισμού των, έχουν αποκτήσει ποιάν τινα συνείδησιν περί της υφής του συνεταιρισμού των, περί των κανόνων της εσωτερικής συνοχής των οργανισμών αυτών, και επομένως από της απόψεως ταύτης είνε εις καλλιτέραν θέσιν από τους περισσοτέρους εκ των επιστημονικώς μορφωμένων εν τη κοινωνία ατόμων. Με τούτο δεν θέλομεν να ισχυρισθώμεν ότι παρά τω γεωργικώ πληθυσμώ έχει αναπτυχθή ήδη η συνεταιρική συνείδησις. Πολλού γε και δε. Με όλην την διάδοσιν των γεωργ. συνεταιρισμών πολύ ολίγη υπάρχει συνεταιρική συνείδησις. Εις τους περισσοτέρους όμως εκ των επιστημόνων και μορφωμένων εν τη κοινωνία ατόμων είνε άγνωστα και τα χαρακτηριστικά ακόμη σημεία, κατά τα οποία διαφέρει μία ιδιωτική επιχείρησις ή μία εταιρική επιχείρησις από μίαν συνεταιρικήν οργάνωσιν.

Και εν τούτοις εις όλους τους επιστήμονας ή οπωσδήποτε μορφωμένους είνε απαραίτητος η γνώσις των θεμελιωδών αρχών του συνεταιρισμού και η παρακολούθησις της συνεταιριστικής κινήσεως, διότι ο συνεταιρισμός εισέρχεται και επενεργεί επί όλων των επαγγελματικών τάξεων και ο μελετών την συνεταιρικήν κίνησιν γνωρίζει επίσης και την οικονομικήν κατάστασιν πάσης επαγγελματικής τάξεως.

Αι γνώσεις δε αύται είνε απαραίτητοι εις πάντα υπάλληλον, εις πάντα νομικόν και δικαστικόν, εις πάντα οικονομολόγον και εις πάντα πολιτικόν...».

(Εν Αθήναις 29 Μαΐου 1926. Πρόλογος στο βιβλίον του Τρ. Φαρμάκη)

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ είναι η πρώτη και η μόνη αμιγής Συνεταιριστική Ασφαλιστική Εταιρεία στην Ελλάδα, με αποκλειστικούς μετόχους 60 Συνεταιριστικές Οργανώσεις, με κεφάλαια και αποθεματικά πάνω από 500 εκατομμύρια δραχμές.

Προσφέρει τη σιγουριά της ολοκληρωμένης κάλυψης σε όλους τους ζωικούς κλάδους και εξασφαλίζει:

- α) τη γρήγορη και πρόθυμη εξυπηρέτηση*
- β) την αντικειμενική και δίκαιη αποζημίωση και*
- γ) Το σεβασμό και την πλήρη κατανόηση προς τους ασφαλισμένους*

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑ - Συγγρού 367 • Τηλ. 940.6266

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Τσιμισκή 17 Τηλ. 268503

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ & ΓΡΑΦΕΙΑ σ' όλη την Ελλάδα

ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σε προηγούμενα τεύχη μας είχαμε δημοσιεύσει την ειδική νομοθεσία και διάφορα στοιχεία σχετικά με τον θεσμό και τη λειτουργία των Συνεταιριστικών Τραπεζών στη χώρα μας.

Στη συνέχεια δημοσιεύουμε αναλυτικό αξιόλογο κείμενο για τον θεσμό αυτό, με πολλά στοιχεία και από επιτόπια έρευνα, γραμμένο από τον κ. ΧΡΗΣΤΟ ΚΡΑΟΥΝΑΚΗ.

Οι σελίδες που δημοσιεύονται αποτελούν τμήμα πολύ ευρύτερης εργασίας του συγγραφέα που αναφέρεται κυρίως στη δομή της πίστης στον αγροτικό τομέα με επέκταση της μελέτης στη διακρίβωση των περιθωρίων εισόδου και αποδοχής των συνεταιριστικών τραπεζών στον αγροτικό χώρο και ειδικότερα στο χώρο των αγροτικών συνεταιρισμών.

Από την ευρύτερη αυτή μελέτη δίνουμε στη συνέχεια τα πολύ ενδιαφέροντα στοιχεία που αφορούν ειδικά τους υφιστάμενους αστικούς πιστωτικούς συνεταιρισμούς και τις υφιστάμενες Συνεταιριστικές Τράπεζες. Ένα νεότερο θεσμό στη συνεταιριστική πραγματικότητα της Ελλάδας (πολύ γνωστό σε άλλες χώρες) που χρειάζεται γνώσεις και σύνεση.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Οι Αστικοί Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί και οι Συνεταιριστικές Τράπεζες παρουσιάζουν σημαντική ανάπτυξη στην χώρα μας τα τελευταία 5—6 χρόνια, μετά την ύπαρξη δηλαδή του Ελληνικού τραπεζικού Νόμου 2076/92 με τον οποίο ενσωματώθηκαν στην ελληνική νομοθεσία οι κοινοτικές επιταγές των διατάξεων της Β' Τραπεζικής Οδηγίας 89/646/ΕΟΚ για την εναρμόνιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων, στα οποία συμπεριλάμβανε κατ' εξαίρεση και τις συνεταιριστικές τράπεζες.

Οι συνεταιριστικές τράπεζες προκύπτουν από αναβάθμιση ήδη υπαρχόντων, αμιγώς πιστωτικών συνεταιρισμών, του νόμου 1667/1986. Πριν από την εισαγωγή του θεσμικού αυτού πλαισίου λειτουργούσαν τρεις φορείς συνεταιριστικής πίστης. Αυτοί ήταν: 1) Ο Πιστωτικός Συνεταιρισμός Τεχνοεργατών Λαμίας που είχε ιδρυθεί το 1900 με έδρα την Λαμία, 2) Ο Αναπτυξιακός και Πιστωτικός Συνεταιρισμός Νομού Ιωαννίνων «Ο Στόχος» που ιδρύθηκε το 1979 με έδρα τα Ιωάννινα, και 3) Ο Αναπτυξιακός Πιστω-

τικός Συνεταιρισμός Νομού Κορινθίας «Ο Ερμής» που ιδρύθηκε το 1984 με έδρα το Ξυλόκαστρο. Οι δύο πρώτοι λειτουργούν τώρα ως Συνεταιριστικές Τράπεζες.

Μέχρι σήμερα έχουν παρασχεθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος άδειες λειτουργίας ως πιστωτικών ιδρυμάτων (Συνεταιριστικές Τράπεζες) στους εξής δεκατέσσερεις (14) Πιστωτικούς Συνεταιρισμούς:

1. Στον «Πιστωτικό Συνεταιρισμό Τεχνοεργατών Λαμίας – ΣΥΝ.Π.Ε.» (που ιδρύθηκε το 1900), υπό την επωνυμία «**Συνεταιριστική Τράπεζα Λαμίας**» ΣΥΝ.Π.Ε. (ΕΝΠΘ 535/6/2.11.93).

2. Στον «Αναπτυξιακό Πιστωτικό Συνεταιρισμό Ν. Ιωαννίνων – ο Στόχος ΣΥΝ.Π.Ε.» (που ιδρύθηκε το 1979), υπό την επωνυμία «**Συνεταιριστική Τράπεζα Ιωαννίνων**» ΣΥΝ.Π.Ε. (ΕΝΠΘ 535/5/2.11.93).

3. Στον «Πιστωτικό Αναπτυξιακό Συνεταιρισμό Νομού Ηρακλείου ΣΥΝ.Π.Ε.», υπό την επωνυμία «**Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα**» ΣΥΝ.Π.Ε. (ΠΔ/ΤΕ 2306/19.5.94 και ΕΝΠΘ 557/2/16.5.95).

4. Στον «Πιστωτικό Συνεταιρισμό Ν. Αχαΐας – Αχαϊκή Πίστη – ΣΥΝ.Π.Ε.», υπό την επωνυμία «**Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα**» ΣΥΝ.Π.Ε. (ΕΝΠΘ 544/5/27.7.94).

5. Στον «Πιστωτικό Συνεταιρισμό Ν. Χανίων ΣΥΝ.Π.Ε.», υπό την επωνυμία «**Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων**» ΣΥΝ.Π.Ε. (ΕΝΠΘ 560/14/18.9.95).

6. Στον «Πιστωτικό Συνεταιρισμό Ν. Δωδεκανήσου ΣΥΝ.Π.Ε.», υπό την επωνυμία «**Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου**» ΣΥΝ.Π.Ε. (ΕΝΠΘ 560/15/18.9.95).

7. Στον «Πιστωτικό Συνεταιρισμό Ν. Έβρου ΣΥΝ.Π.Ε.», υπό την επωνυμία «**Συνεταιριστική Τράπεζα Έβρου**» ΣΥΝ.Π.Ε. (ΕΝΠΘ 583/18.10.96).

8. Στον «Πιστωτικό Συνεταιρισμό Ν. Τρικάλων ΣΥΝ.Π.Ε.», υπό την επωνυμία «**Συνεταιριστική Τράπεζα Τρικάλων**» ΣΥΝ.Π.Ε. (ΕΝΠΘ 605/11/15.12.97).

9. Στον «Πιστωτικό Συνεταιρισμό Ν. Καρδίτσας ΣΥΝ.Π.Ε.», υπό την επωνυμία «**Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας**» ΣΥΝ.Π.Ε. (ΠΔ/ΤΕ 807/28.1.98).

10. Στον «Πιστωτικό Συνεταιρισμό Ευβοϊκή Πίστη ΣΥΝ.Π.Ε.», υπό την επωνυμία «**Συνεταιριστική Τράπεζα Ν. Εύβοιας**» ΣΥΝ.Π.Ε. (ΕΝΠΘ 6/5/31.7.98).

11. Στον «Πιστωτικό Συνεταιρισμό Ν. Κορινθίας – Κορινθιακή Πίστη ΣΥΝ.Π.Ε.», υπό την επωνυμία «**Συνεταιριστική Τράπεζα Κορινθίας**» ΣΥΝ.Π.Ε. (ΕΝΠΘ 6/6/31.7.98).

12. Στον «Πιστωτικό Συνεταιρισμό Ν. Πιερίας – Ολυμπιακή Πίστη ΣΥΝ.Π.Ε.», υπό την επωνυμία «**Συνεταιριστική Τράπεζα Πιερίας**» ΣΥΝ.Π.Ε. (ΕΝΠΘ 6/7/31.7.98).

13. Στον «Πιστωτικό Συνεταιρισμό Ν. Δράμας – Μακεδονική Πίστη ΣΥΝ.Π.Ε.», υπό την επωνυμία «**Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας**» ΣΥΝ.Π.Ε. (ΕΝΠΘ 32/5/30.9.98).

14. Στον «Πιστωτικό Συνεταιρισμό Ν. Λέσβου – Λήμνου ΣΥΝ.Π.Ε.», υπό την επωνυμία «**Συνεταιριστική Τράπεζα Λέσβου – Λήμνου**» ΣΥΝ.Π.Ε. (ΕΝΠΘ 49/3/13.12.98).

Οι συνεταιριστικές τράπεζες δραστηριοποιούνται σε επίπεδο νομού, σύμφωνα με την άδεια λειτουργίας τους, εκτός την Παγκρήτια με έδρα το Ηράκλειο που απέκτησε άδεια για επίπεδο Διοικητικής Περιφέρειας (Κρήτη) και πρόσφατα για όλη την Επικράτεια. Έδρα των συνεταιριστικών τραπεζών είναι η πρωτεύουσα του νομού που δραστηριοποιούνται.

Το σύνολο των υπολοίπων αμιγώς Πιστωτικών Συνεταιρισμών που έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν στην Ελλάδα με σκοπό να μετεξελιχθούν σε συνεταιριστικές τράπεζες

αφού εκπληρώσουν τους όρους και προϋποθέσεις, είναι είκοσι επτά (27). Έδρες τους, συνήθως, είναι οι πρωτεύουσες των νομών που δραστηριοποιούνται. Παρακάτω αναφέρονται οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί που είναι συγχρόνως μέλη του εκπροσωπευτικού οργάνου των συνεταιριστικών τραπεζών (Ε.Σ.Τ.Ε., Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος), ως συνδεδεμένα μέλη:

1. Πιστωτικός συνεταιρισμός Ν. Αιτωλοακαρνανίας – «Αιτωλική Πίστη» (Αγρίνιο).
2. Πιστωτικός συνεταιρισμός Ν. Αρκαδίας – «Αρκαδική Πίστη» (Τρίπολη).
3. Πιστωτικός συνεταιρισμός Ν. Άρτας – «Αρτινή Εγγύηση» (Άρτα).
4. Πιστωτικός συνεταιρισμός Ν. Βοιωτίας (Λιβαδειά).
5. Πιστωτικός συνεταιρισμός Ν. Ημαθίας (Βέροια).
6. Πιστωτικός συνεταιρισμός Θεσσαλονίκης (Θεσσαλονίκη).
7. Πιστωτικός συνεταιρισμός Θεσσαλονίκης «Ροτόντα» (Θεσ/νίκη).
8. Πιστωτικός συνεταιρισμός Ν.Καστοριάς (Καστοριά).
9. Πιστωτικός συνεταιρισμός Ν. Κιλκίς (Κιλκίς).
10. Πιστωτικός συνεταιρισμός Κοζάνης (Κοζάνη).
11. Πιστωτικός συνεταιρισμός Ν. Κορινθίας – «Ερμής» (Κόρινθος).
12. Πιστωτικός συνεταιρισμός Ν. Μαγνησίας (Βόλος).
13. Πιστωτικός συνεταιρισμός Ν. Ξάνθης – «Δημοκρίτειος» (Ξάνθη).
14. Πιστωτικός συνεταιρισμός Μεγαρίδος (Μέγαρα).
15. Πιστωτικός συνεταιρισμός Θεσπρωτίας (Ηγουμενίτσα).
16. Πιστωτικός συνεταιρισμός Σερρών – «Σεραϊκή Πίστη» (Σέρρες).

Έναρξη εργασιών, χωρίς να είναι μέλη της Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδας, έχουν κάνει και οι εξής 11 συνεταιρισμοί:

1. Πιστωτικός συνεταιρισμός Αργολίδας (Ναύπλιο).
2. Πιστωτικός συνεταιρισμός Αττικής – «Ανάπτυξη» (Αθήνα).
3. Πιστωτικός συνεταιρισμός ΕΤΑΛ – (Αθήνα, Αργυρούπολη).
4. Πιστωτικός συνεταιρισμός Ζακύνθου (Ζάκυνθος).
5. Πιστωτικός συνεταιρισμός Καβάλας – «Φιλίπια Πίστη» (Καβάλα).
6. Πιστωτικός συνεταιρισμός «Λακωνία Ελλάς» (Σπάρτη).
7. Πιστωτικός συνεταιρισμός Ν. Λακωνίας (Σπάρτη).
8. Πιστωτικός συνεταιρισμός Λάρισας (Λάρισα).
9. Πιστωτικός συνεταιρισμός Πέλλας – «Φιλippeία» (Γιαννιτσά).
10. Πιστωτικός συνεταιρισμός Πρέβεζας (Πρέβεζα).
11. Πιστωτικός συνεταιρισμός Χαλκιδικής (Πολύγυρος).

Στην κίνηση για την ίδρυση των συνεταιρισμών αυτών συμμετέχουν τοπικοί αναπτυξιακοί και οικονομικοί φορείς όπως Επαγγελματικά και Βιοτεχνικά Επιμελητήρια, Δήμοι, Κοινότητες, επιχειρήσεις, αστικοί και αγροτικοί συνεταιρισμοί, σύλλογοι, σωματεία, στελέχη επιχειρήσεων κ.ά.

Το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο αναπτύσσονται οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί και οι οργανωτικές δυνατότητες των πρωτεργατών τους έχουν μεγάλο

ρόλο στην εξέλιξη των κινήσεων αυτών. Συνεταιρισμοί που εμφανίζουν δυναμισμό στην πορεία τους μπορούν να θεωρηθούν οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί Κοζάνης, Σερρών, Θεσσαλονίκης, Άρτας, Αττικής «ανάπτυξη», Αρκαδίας, Ζακύνθου, Κορινθίας «Ερμής», Αιτωλοακαρνανίας. Οι συνεταιρισμοί Κοζάνης και Σερρών έχουν υποβάλλει αίτηση για έναρξη εργασιών ως πιστωτικά ιδρύματα (συνεταιριστικές τράπεζες) και αναμένουν έγκριση από την Τράπεζα της Ελλάδος. Οι περισσότεροι από τους υπόλοιπους παρουσιάζουν στασιμότητα ενώ μερικοί έχουν περιέλθει σε αδράνεια ή βρίσκονται υπό διάλυση... Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις εντοπίζονται φαινόμενα επικάλυψης... (Ακολουθούν πίνακες διαφόρων στοιχείων)

Στοιχεία των Συνεταιριστικών Τραπεζών που λειτουργούν

Παρακάτω γίνεται μία σύντομη παρουσίαση και περιγραφή διαφόρων στοιχείων για κάθε Συνεταιριστική Τράπεζα αντίστοιχα, που ασκεί τραπεζικές εργασίες. Τα στοιχεία αντλήθηκαν από δημοσιεύματα, ισολογισμούς και τις ίδιες τις Συνεταιριστικές Τράπεζες. (*)

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι Συνεταιριστικές Τράπεζες δεν είναι ίδιες μεταξύ τους και δεν οργανώνονται με συγκεκριμένο πρότυπο. Όπως αναφέρει ο Γ. Τραγάκης, οι συνεταιριστικές τράπεζες συνήθως διαφέρουν μεταξύ τους ως προς το περιεχόμενο των διοικητικών αρχών, όταν η σύνθεση των μελών τους και τα δημογραφικά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά τους διαφέρουν. Τα μέλη αποτελούν σύνολο του πληθυσμού της γεωγραφικής περιοχής που καλούνται να συνεισφέρουν στο κεφάλαιο. Συνεπώς η κουλτούρα, οι επιδιώξεις και οι ανάγκες των μελών του συνεταιρισμού διαφέρουν. Επίσης διαφέρει ο άμεσος ή έμμεσος ανταγωνισμός της Τράπεζας. Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά, δε μπορούν να παραβλεφθούν από τις διοικήσεις των τραπεζών.

ΑΧΑΪΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα αποτελεί την μετεξέλιξη του πιστωτικού συνεταιρισμού Αχαϊκή Πίστη που ιδρύθηκε τον Αύγουστο του 1993. Η άδεια λειτουργίας του ως πιστωτικό ίδρυμα χορηγήθηκε τον Ιούλιο του 1994 από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Οι υπηρεσίες που προσφέρει στα μέλη της είναι: χορήγηση δανείων σε επιχειρήσεις και ιδιώτες, καταθέσεις ταμειυτηρίου, καταθέσεις όψεως, χορήγηση εγγυητικών επιστολών, είσπραξη ασφαλιστικών εισφορών, υπηρεσίες εισαγωγών – εξαγωγών, αγοραπωλησίες τίτλων του ελληνικού δημοσίου. Επίσης έχει ιδρύσει θυγατρική Ασφαλιστική Πρακτορική Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε., και συμμετέχει στην ίδρυση Εταιρείας αμοιβαίων Εγγυήσεων.

Η ανάπτυξη των βασικών μεγεθών της τράπεζας (π.χ. χορηγήσεις 7.168 εκατ. δρχ., καταθέσεις 4.806 εκατ. δρχ. στις 31.12.98) δείχνει ότι η λειτουργία της τράπεζας καλύπτει πραγματικές ανάγκες της αγοράς που δραστηριοποιείται. Παράλληλα λειτουργεί με χαμηλό κόστος, με συνέπεια τους καλούς όρους συνεργασίας που προσφέρει στους πελάτες της. Αριθμεί 4.375 μέλη και το συνεταιριστικό της κεφάλαιο ανέρχεται σε 2.174 εκατ. δρχ. πλέον, αποθεματικά 970 εκατ. δρχ. Η τράπεζα ακολουθεί πολιτική μη διανομής μερίσματος.

Διατηρεί δύο καταστήματα, ένα κεντρικό στην πόλη των Πατρών και ένα στο Αίγιο.

(*) Σημ. του περιοδικού: Η παράθεση γίνεται με αλφαβητική σειρά

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΡΑΜΑΣ

Η συνεταιριστική τράπεζα Δράμας αποτελεί τη μετεξέλιξη του πιστωτικού συνεταιρισμού Δράμας - «Μακεδονική Πίστη» Συν. Π.Ε. Η σχετική άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος δόθηκε στις 31.9.98 και η λειτουργία της ξεκίνησε από τις 11.1.99.

Στις 30.9.99 η τράπεζα είχε 2.117 συνεταιίρους - μέλη, 1.255 εκατ. δρχ. ίδια κεφάλαια και 8.637 μερίδες. Οι συνολικές καταθέσεις έφταναν τα 750 εκατ. δρχ., και οι χορηγήσεις τις 1.069 εκατ. δρχ., πολύ περισσότερες από τις καταθέσεις. Τα κέρδη προ φόρων για το 1999 υπολογίζεται ότι φτάνουν τα 180-200 εκατ. δρχ.

Η τράπεζα εκτελεί τις εργασίες καταθέσεων ταμειυτηρίου, προθεσμιακές καταθέσεις και όψεως και τις χορηγήσεις δανείων κάθε μορφής σε επαγγελματίες, εμπόρους, βιοτέχνες, ιδιώτες, αγρότες κτλ. Επίσης εκδίδει εγγυητικές επιστολές.

Η τιμή διάθεσης της μερίδας μέχρι τις 9.5.99 ήταν 240.000 δρχ., ενώ στη συνέχεια μειώθηκε στις 75.000 δρχ., για προσέλκυση νέων συνεταιίρων.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου ξεκίνησε τη λειτουργία της στις 15 Νοεμβρίου 1995 και αποτελεί μετεξέλιξη του Πιστωτικού Συνεταιρισμού Δωδεκανήσου, που ιδρύθηκε στις 13.7.94 με πρωτοβουλία των παραγωγικών φορέων του νομού και κυρίως του Επιμελητηρίου Δωδεκανήσου.

Η Τράπεζα δραστηριοποιείται στις καταθέσεις και τις χορηγήσεις, στην αγοραπωλησία συναλλάγματος και στις εγγυητικές επιστολές. Σύντομα οι δραστηριότητές της θα επεκταθούν και σε διαμεσολαβητικές εργασίες (τίτλοι δημοσίου, μεταφορά κεφαλαίων) και πιστωτική κάρτα ενώ υπάρχει πρόβλεψη για παροχή υπηρεσιών σε ασφαλιστικά και χρηματιστηριακά προϊόντα.

Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας, κατά το 1998, λειτουργούσε με προσφερόμενα επιτόκια στις καταθέσεις 1%—2% πάνω από τα επίπεδα της αγοράς και στις χορηγήσεις με επιτόκια 1%—5% κατώτερα από αυτά των εμπορικών τραπεζών.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου μέχρι τις 31.12.98 είχε 5.424 μέλη και κεφάλαια ύψους 2,12 δισ. δραχμών. Στο ίδιο διάστημα τα μεγέθη της παρουσίασαν εντυπωσιακή εξέλιξη, αφού τα ύψη των καταθέσεων και των χορηγήσεων ξεπερνούσαν τα 7 δισ. δραχμές, σε λειτουργία μικρότερη των 3 ετών. Οι χορηγήσεις υπερέβαιναν τις καταθέσεις κατά 500 εκατ. δρχ. Τα κέρδη της Τράπεζας για τη χρήση 1997 ανήλθαν στα 200 εκατ. δρχ. και για το 1998 γύρω στα 280 εκατ. δρχ.

Λειτουργούν καταστήματα στη Ρόδο και στην Κω από το 1997, ενώ από το Σεπτέμβριο του 1998 λειτουργούν πλήρως τα καταστήματα της Καλύμνου και της Ιαλυσού ανεβάζοντας σε 4 τις λειτουργούσες μονάδες της τράπεζας.

Η στρατηγική της διεύθυνσης της Τράπεζας περικλείεται στο τρίπτυχο: παροχή υψηλού επιπέδου τραπεζικών εργασιών στα μέλη της, εξασφάλιση φτηνών προϊόντων προσαρμοσμένων στις ανάγκες των μελών της και καλή απόδοση των κεφαλαίων της, ενίσχυση αναπτυξιακών πρωτοβουλιών στο νομό Δωδεκανήσου.

Η κατάσταση των μελών δείχνει έμφαση στους μικρομεσαίους επιχειρηματίες και σε άτομα χαμηλών εισοδημάτων. Έτσι το 17% είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, 34% έμποροι, 12% νομικά πρόσωπα, 20% ιδιωτικοί και δημόσιοι υπάλληλοι και 17% νοικοκυρές, συνταξιούχοι και φοιτητές.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΒΡΟΥ

Οι εργασίες του πρώτου καταστήματος της Συνεταιριστικής Τράπεζας Έβρου στην Αλεξανδρούπολη ξεκίνησαν στις 11.11.96.

Σήμερα η Συνεταιριστική Τράπεζα Έβρου διεκπεραιώνει όλες τις βασικές τραπεζικές εργασίες (καταθέσεις – χορηγήσεις – μεσολαβητικές εργασίες). Για την ομαλή διεξαγωγή των εργασιών έχει υπογραφεί σύμβαση συνεργασίας με την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος.

Ο αριθμός των μελών της ανέρχεται στα 2.150 μέλη και το συνεταιριστικό κεφάλαιο στα 1.250 εκατ. δρχ. (στοιχεία 31.9.99). Οι χορηγήσεις έφτασαν τα 2,6 δισ. δρχ., υψηλότερες από τις καταθέσεις που έφταναν τα 2,5 δισ. δρχ. και υπάρχουν 350 εκατ. δρχ. ως εγγυητικές επιστολές υπέρ των πελατών της τράπεζας. Η αξία της μερίδας είναι 200 χιλιάδες δραχμές.

Οι εργασίες του πρώτου καταστήματος είχαν την αναμενόμενη εξέλιξη και έτσι το Δεκέμβριο του 1997 ιδρύθηκε δεύτερο κατάστημα στην Ορεστιάδα. Μέσα στις προοπτικές των αρμοδίων της τράπεζας είναι η δημιουργία δικτύου με καταστήματα σε όλες τις πόλεις του νομού Έβρου, δηλαδή σε Διδυμότειχο, Σουφλί, Φέρρες. Περαιτέρω προοπτικές είναι η κάλυψη όλης της Θράκης, με καταστήματα στην Κομοτηνή και την Ξάνθη.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ

Η συνεταιριστική τράπεζα Ν. Εύβοιας αποτελεί τη μετεξέλιξη του πιστωτικού συνεταιρισμού Ευβοϊκή Πίστη Συν.Π.Ε., που λειτουργούσε από 1.4.95. Η σχετική άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος δόθηκε στις 31.7.98 και η λειτουργία της τράπεζας ξεκίνησε από τις 3 Δεκεμβρίου 1998.

Στις 31.9.99 η τράπεζα αριθμούσε 1.800 συνεταίρους, προερχόμενους από τους διάφορους επαγγελματικούς κλάδους της Χαλκίδας και της Εύβοιας γενικότερα, όπως το επαγγελματικό και βιοτεχνικό επιμελητήριο Ευβοίας, επαγγελματικές ομοσπονδίες, εργατικά σωματεία, συνεταιρισμούς και απλούς πολίτες.

Προσφέρει μια σειρά τραπεζικών προϊόντων όπως: καταθέσεις ταμειυτηρίου εταιριών και ιδιωτών, χορηγήσεις καταναλωτικής πίστης, κεφάλαια κίνησης προς εμπορικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις, εγγυητικές επιστολές. Η μερίδα έχει ορισθεί στις 200 χιλιάδες δραχμές.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ιωαννίνων αποτελεί μετεξέλιξη του Αναπτυξιακού Πιστωτικού Συνεταιρισμού του νομού Ιωαννίνων «Ο Στόχος» που ιδρύθηκε το 1979. Ως συνεταιριστική τράπεζα λειτουργεί από τα τέλη του 1993.

Παρέχει στα μέλη της ποικιλία τραπεζικών εργασιών σε δραχμές (καταθέσεις, χορηγήσεις, μπλοκ επιταγών, εγγυητικές επιστολές). Ο αριθμός των μελών της ανέρχεται στα 4.500. Για να γίνει κάποιος συνétairos, πρέπει να αγοράσει μια υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα, η οποία ήταν της τάξης των 160.000 δρχ. μέχρι το 1998 και μειώθηκε στο μισό, δηλαδή 80.000 δρχ. Η μερισματική πολιτική που ακολουθούσε η τράπεζα χαρακτηρίζεται από το μεγάλο ύψος του μερίσματος. Το σύνολο των διανεμόμενων κερδών κινείται σε ποσοστά άνω του 50% του συνόλου των καθαρών κερδών. Με τον τρόπο αυτό, σε συνδυασμό με τη χαμηλή τιμή της συνεταιριστικής μερίδας, η διοίκηση της τράπεζας, προσπαθεί να δημιουργήσει κίνητρα για την προσέλκυ-

ση νέων μελών.

Το επιτόκιο ταμειευτηρίου είναι κατά 1% υψηλότερο από αυτό των εμπορικών τραπεζών ενώ και τα υπόλοιπα επιτόκια είναι ανταγωνιστικότερα. Οι καταθέσεις προθεσμίας έχουν επιτόκια από 10,5% έως 12% και προσαυξάνονται από 0,25% έως 1%, ανάλογα με τα μερίδια που κατέχει κάθε συνεταιίρος. Ο λογαριασμός όψεως έχει επιτόκιο 6,5%—9,5% χωρίς επιπλέον έξοδα για χορήγηση μπλοκ επιταγών, τα στεγαστικά δάνεια 13%, η επαγγελματική στέγη 14%—15%, το κεφάλαιο κίνησης 17%—18% και τα προσωπικά – καταναλωτικά δάνεια 20% αντίστοιχα.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ιωαννίνων με ένα κατάστημα το οποίο όμως βρίσκεται σε κεντρικό σημείο της πόλης, διατηρεί σημαντική θέση στην αγορά των Ιωαννίνων. Διοικείται από εννιαμελές Διοικητικό Συμβούλιο και επταμελές Εποπτικό Συμβούλιο που εκλέγεται κάθε τριετία. Μέσα στους στόχους της για τα επόμενα χρόνια είναι η στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της Ηπείρου με την υποστήριξη που προσφέρει για αυτές η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, καθώς και όλων των υγιών επιχειρήσεων στο χώρο της κοινωνικής οικονομίας της Ηπείρου μέσω της διασυνεταιριστικής συνεργασίας με όλες τις συνεταιριστικές οργανώσεις αστικού και αγροτικού χαρακτήρα.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Η συνεταιριστική τράπεζα Καρδίτσας αποτελεί τη μετεξέλιξη του πιστωτικού συνεταιρισμού Ν. Καρδίτσας Συν.Π.Ε. Η σχετική άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος παραχωρήθηκε στις 28.1.98 και η λειτουργία της ξεκίνησε από τις 6.4.98.

Η τράπεζα είχε 1.750 συνεταιίρους - μέλη στο τέλος του 1998. Διενεργεί τις βασικές τραπεζικές εργασίες χορηγήσεων - καταθέσεων και διατηρεί ένα κεντρικό κατάστημα στην πόλη της Καρδίτσας. Μέσα στους στόχους της διοικήσεως είναι η δημιουργία ενός ακόμη καταστήματος, η εδραίωση της τράπεζας στην αγορά και η ανάπτυξη της οικονομικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας των μελών της. Η τιμή διάθεσης της υποχρεωτικής και των προαιρετικών μερίδων ανέρχεται στις 200.000 δραχμές.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Η συνεταιριστική τράπεζα Κορινθίας αποτελεί τη μετεξέλιξη του πιστωτικού συνεταιρισμού Ν. Κορινθίας «Κορινθιακή Πίστη» Συν.Π.Ε. Η άδεια λειτουργίας ως πιστωτικό ίδρυμα χορηγήθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος στις 31.7.98. Οι εργασίες της τράπεζας ξεκίνησαν τρεις μήνες αργότερα τον Οκτώβριο του 1998.

Η τράπεζα είχε 1.500 μέλη στις αρχές του 1999. Δέχεται καταθέσεις και χορηγεί δάνεια κάθε είδους καθώς και εγγυητικές επιστολές. Έχει ένα κεντρικό κατάστημα στην Κόρινθο. Άμεσος στόχος της τράπεζας είναι η συγχώνευση με τον πιστωτικό συνεταιρισμό Κορινθίας «Ερμής», ο οποίος διατηρεί ανταγωνιστικό μέγεθος στο νομό Κορινθίας, ιδιαίτερα στους τοπικούς φορείς της επαρχίας Ξυλοκάστρου. Ανάλογη προσπάθεια στο παρελθόν είχε αποτύχει. Με τη δημιουργία ενός ενιαίου πιστωτικού συνεταιριστικού φορέα στο νομό, η διοίκηση της τράπεζας στοχεύει στην άμεση ίδρυση υποκαταστήματος στο Ξυλόκαστρο και στην ταχεία ανάπτυξη των εργασιών της.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΑΜΙΑΣ

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Λαμίας είναι η μεγαλύτερη σε μέγεθος από απόψεως ενεργητικού, συνεταιριστική τράπεζα και έχει 16.000 και πλέον μεριδιούχους. Τα οικονομικά της μεγέθη είναι πολύ ικανοποιητικά, αν ληφθεί υπόψη ότι δραστηριοποι-

είται μόνο στο νομό Φθιώτιδας, ένα νομό που είναι μεσαίος σε μέγεθος από άποψη πληθυσμού και εισοδήματος. Η προσφορά της είναι μεγάλη στους υπόλοιπους συνεταιρισμούς γιατί συνέβαλε στη διαμόρφωση του νομικού καθεστώτος λειτουργίας τους και αποτέλεσε το παράδειγμα της επιτυχίας για ανάλογες προσπάθειες, προσφέροντας ταυτόχρονα την πολυετή πείρα της.

Οι εργασίες της Τράπεζας τα τελευταία έξι χρόνια αναπτύχθηκαν με ταχύτατους ρυθμούς σε ότι αφορά τόσο τον αριθμό των μεριδιούχων, όσο και το ύψος των καταθέσεων, των χορηγήσεων, του ενεργητικού και των κερδών.

Η επίτευξη ικανοποιητικών κερδών (640 εκατ. δρχ. το 1996, 712 εκατ. δρχ. το 1997, 890 εκατ. δρχ. το 1998) κατορθώθηκε παρά τα χαμηλά επιτόκια χορηγήσεων και οφείλεται στο χαμηλό λειτουργικό κόστος και στην ορθολογική διαχείριση του ενεργητικού. Η μερισματική απόδοση των τελευταίων χρόνων ήταν ανώτερη των αποδόσεων των καταθέσεων ταμειευτηρίου.

Το ύψος των καταθέσεων και χορηγήσεων είναι πολύ μεγάλο (26,9 δισ. δρχ. καταθέσεις και ισόποσες χορηγήσεις το πρώτο εξάμηνο του 1999) όπως και το γεγονός της χορήγησης του 90% των συνολικών καταθέσεων στους κατοίκους του νομού (με έντονη διείσδυση στο χώρο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων), τη στιγμή που το αντίστοιχο ποσοστό των μεγάλων τραπεζών είναι χαμηλότερο του 30%. Διατηρεί με διαφορά την πρώτη θέση στο νομό Φθιώτιδας, όπου ελέγχει το 50% των χορηγήσεων και το 30% των αποταμιεύσεων του νομού.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Λαμίας επεκτείνεται συνεχώς με την παροχή νέων τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών, όπως η πλήρης ένταξη της στο Διατραπεζικό Σύστημα Πληρωμών ΔΙΑΣ για την εκκαθάριση επιταγών και η χρήση ATM's (Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές) της ΔΙΑΣ. Στα άμεσα σχέδιά της είναι η είσοδος στο χώρο των αμοιβαίων κεφαλαίων, η παροχή χρηματοπιστωτικών εργασιών και νέες συνεργασίες στον χρηματοασφαλιστικό τομέα με την είσοδό της στο Bancassurance, δηλαδή την προώθηση τυποποιημένων ασφαλιστικών προϊόντων συνεργαζόμενης ασφαλιστικής ή πρακτορειακής εταιρίας από τους υπαλλήλους της τράπεζας και το αντίστροφο για χρηματο-οικονομικά προϊόντα.

Αποτελείται από το κεντρικό κατάστημα της Λαμίας και δύο υπηρεσιακές μονάδες που λειτούργησαν σχετικά πρόσφατα, μία θυρίδα στην πόλη της Λαμίας και ένα κατάστημα στην Αταλάντη. Στους μεσοπρόθεσμους στόχους της τράπεζας είναι η έναρξη λειτουργίας δύο ακόμη καταστημάτων στο νομό Φθιώτιδας (Λαμία, Στυλίδα), η διατήρηση και αύξηση του μεριδίου αγοράς στο νομό, καθώς και η επέκταση σε επίπεδο περιφέρειας, όπου ήδη πληρεί τις προϋποθέσεις.

Για το θέμα αυτό έχει επίσης δεχθεί αίτημα επέκτασης από όμορους νομούς (Φωκίδα, Καρπενήσι), όπου οι εκεί προσπάθειες είναι εμφανές ότι δεν είναι σε θέση να συγκεντρώσουν τις προϋποθέσεις. Ακόμη, μέσα στα σχέδια της τράπεζας ήταν και η δημιουργία εκπαιδευτικού Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης στη Λαμία, τόσο για το προσωπικό της Συνεταιριστικής Τράπεζας Λαμίας, όσο και για τις υπό ίδρυση άλλες Συνεταιριστικές Τράπεζες.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΕΣΒΟΥ – ΛΗΜΝΟΥ

Η συνεταιριστική τράπεζα Λέσβου – Λήμνου αποτελεί τη μετεξέλιξη του πιστωτικού συνεταιρισμού Λέσβου Συν. Π.Ε., που λειτουργεί από το Νοέμβριο του 1995. Η σχετική άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος δόθηκε στα τέλη του 1998 αλλά η λειτουργία

της ξεκίνησε μετά τα μέσα του 1999 με τη δημιουργία του κεντρικού καταστήματος στη Μυτιλήνη.

Στις 30.9.99 η τράπεζα είχε 1.450 συνεταιίους - μέλη που προέρχονταν από όλους τους επαγγελματικούς κλάδους της τοπικής οικονομίας. Μεσοπρόθεσμο στόχο της διοίκησης της τράπεζας αποτελεί η εδραίωση της στην τοπική αγορά και η προσέλκυση νέων μελών που θα ισχυροποιήσουν την κεφαλαιακή βάση. Επίσης η δημιουργία υποκαταστήματος στη Μύρινα της Λήμνου.

ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα αναπτύχθηκε με ταχύτατους ρυθμούς και κατέστησε την παρουσία της αισθητή στην οικονομική ζωή της Κρήτης, συνεχίζοντας σταθερά την ανοδική της πορεία. Ιδρύθηκε στις 19.7.93 ως πιστωτικός αναπτυξιακός συνεταιρισμός Ηρακλείου Συν. Π.Ε. και στις 16.5.95 μετεξελιχθηκε σε Παγκρήτια Τράπεζα.

Τα μέλη της κατά την 31.12.98 ανέρχονταν στις 16.250 (γύρω στις 20.000 τέλος 1999), γραμμένα για 134.500 μερίδες, ονομαστικής αξίας η καθεμία 96.000 δραχμές. Η τράπεζα δε διανέμει μερίσματα στους συνεταιίρους, γι' αυτό η πραγματική αξία κάθε μερίδας λόγω της υπεραξίας της ανέρχεται σε ύψος πάνω από 130.000 δρχ.

Τα κέρδη προ φόρων παρουσίασαν γρήγορη εξέλιξη: 404 εκατ. το 1994, 720 εκατ. το 1995, 930 εκατ. το 1996 και 938 εκατ. το 1997, 1.410 εκατ. το 1998 και προβλέπεται 2 δισ. για το 1999. Οι καταθέσεις ξεπέρασαν τα 17,5 δισ, το 1998 και οι χορηγήσεις τα 22 δισ. δρχ.,

Τα επιτόκια καταθέσεων, σύμφωνα με την διοίκηση της Τράπεζας, είναι υψηλότερα κατά 2% από το μέσο όρο της αγοράς. Το αντίστοιχο συμβαίνει για τα επιτόκια των χορηγούμενων δανείων, ιδίως των καταναλωτικών, τα οποία δεν έχουν καμία άλλη επιβάρυνση (έξοδα πιστοδ. φακέλλου, ταχυδρομικά, τηλεφωνικά κ.λπ.), πλην του ΕΦΤΕ. Το μέσο ύψος δανείου ανέρχεται στα 18 εκατ. δρχ. Το 1998 χορηγήθηκαν 3,182 δάνεια τα οποία αφορούσαν κυρίως εμπορικές, καταναλωτικές, τουριστικές και βιοτεχνικές δραστηριότητες (35,3%, 20,7%, 9,9% και 8,6% αντίστοιχα).

Η Τράπεζα διαθέτει 14 καταστήματα στην Κρήτη. Στο Ηράκλειο δύο, στο Ρέθυμνο, στις Μοίρες, στον Άγιο Νικόλαο, στην Ιεράπετρα, στα Χανιά, στο Αρκαλοχώρι, Σητεία, Αρχάνες, Χερσόνησο, Νεάπολη, Τυμπάκι και Αθήνα. Είναι η πρώτη και η μόνη συνεταιριστική τράπεζα, που λειτουργήσει σε επίπεδο Περιφέρειας. Πρόσφατα πήρε άδεια λειτουργίας για δυνατότητα επέκτασης των δραστηριοτήτων σε όλη την Επικράτεια. Προς το σκοπό αυτό ήδη λειτουργεί κατάστημα στην Αθήνα (στοά Αρσάκη και Ορφέως) όπου διαμένουν πολλοί Κρητικοί και εξασφαλίζονται βιώσιμες συνθήκες λειτουργίας ενώ έχει ξεκινήσει τις διαδικασίες για ίδρυση καταστήματος στη Θεσσαλονίκη. Το 2000 προβλέπεται να λειτουργήσουν συνολικά 8 καινούργια καταστήματα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από 10 μέλη και σύμφωνα με το καταστατικό κάθε νομός της Κρήτης συμμετέχει με τουλάχιστον ένα μέλος. Επίσης στην περιοχή κάθε καταστήματος με έδρα εκτός Ηρακλείου λειτουργεί τριμελής Περιφερειακή Επιτροπή τα μέλη της οποίας είναι αιρετά από τους συνεταιίρους - μέλη της περιοχής. Οι Περιφερειακές Επιτροπές λειτουργούν σαν τοπικά διοικητικά συμβούλια με διοικητικές και άλλες αρμοδιότητες που αφορούν την ανάπτυξη και λειτουργία της τράπεζας στην περιοχή, οι οποίες προβλέπονται από το καταστατικό αλλά και εκχωρούνται περισσότερες από το διοικητικό συμβούλιο, όταν αυτό απαιτείται.

Η τράπεζα διεξάγει χορηγήσεις δανείων, καταθέσεις (ταμειυτηρίου, όψεως, προθεσμιακές), έκδοση εγγυητικών επιστολών, χορήγηση μπλοκ επιταγών, διάθεση - εξόφληση εντόκων γραμματίων δημοσίου, εμβάσματα κτλ. Επίσης γίνονται κάθε είδους ασφαλίσεις προσώπων και πραγμάτων, αφού πρακτορεύει δύο μεγάλες ασφαλιστικές εταιρείες (Συνεταιριστική Ασφαλιστική και Φοίνιξ), ενώ συμμετέχει και στα Διατραπεζικά συστήματα ΔΙΑΣ. Στις προσφερόμενες υπηρεσίες περιλαμβάνονται και νέα προϊόντα, όπως ο «παγκρήτιος λογαριασμός» (συνδιασμός καταθετικού λογαριασμού και προσωπικού δανείου), πιστωτική κάρτα, εξόφληση λογαριασμών (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΔΕΥΑΗ κ.τ.λ.) και πληρωμή μισθοδοσίας επιχειρήσεων και οργανισμών. Επίσης προετοιμάζονται δραστηριότητες σε χρηματοπιστωτικές εργασίες, διαχείριση συναλλάγματος, εισαγωγές - εξαγωγές, αμοιβαία κεφάλαια κ.ά.

Επίσης σε συνεργασία με τοπικούς παράγοντες συμμετέχει σε αναπτυξιακές εταιρείες όπως η «αναπτυξιακή Κρήτης Α.Ε.» (επιμελητήρια Κρήτης, Συνετ. Τρ. Χανίων, Πανεπιστήμιο Κρήτης), Εταιρεία Ανάπτυξης Τουρισμού Κρήτης (Περιφέρεια Κρήτης, επιχειρηματικοί φορείς) και Πρόγραμμα ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με πρόβλεψη δημιουργίας τραπεζικών προϊόντων που ευνοούν χρήση τέτοιας ενέργειας στην ύπαιθρο. Οι βασικές εργασίες πάντως, δάνεια και καταθέσεις, παρουσιάζουν συνεχή αύξηση παρά τα αυξημένα έξοδα λόγω δημιουργίας νέων καταστημάτων. Πιο συγκεκριμένα οι τοποθετήσεις (υπόλοιπο) σε δάνεια από 1,2 δισ. το 1994 και 6,1 δισ. το 1995, έφτασαν τα 10,5 δισ. το 1996, τα 15,4 δισ. το 1997 και τα 22,1 δισ. το 1998 με μηδαμινές ως τότε επισφάλειες. Οι καταθέσεις αντίστοιχα από 2,6 δισ. στο τέλος του 1995, έφτασαν στα 7,2 δισ. το 1996, 12,7 δισ. το 1997 και 17,7 δισ. το 1998.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΕΡΙΑΣ

Η συνεταιριστική τράπεζα Πιερίας αποτελεί τη μετεξέλιξη του πιστωτικού συνεταιρισμού Ν. Πιερίας – «Ολυμπιακή Πίστη» Συν. Π.Ε., που ιδρύθηκε το Φεβρουάριο του 1995. Η σχετική άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος δόθηκε στις 31.7.98 και η λειτουργία της ως πιστωτικό ίδρυμα ξεκίνησε από τις 2.11.99.

Στα μέσα του 1999 αριθμούσε γύρω στα 1.500 μέλη – συνεταίρους, παρέχοντας προϊόντα προθεσμιακών καταθέσεων, καταθέσεων ταμειυτηρίου, όψεως, έκδοση εγγυητικών επιστολών για τα μέλη και χορήγηση δανείων, προσωπικών και επαγγελματικών.

Διατηρεί ένα κεντρικό ιδιόκτητο κατάστημα, σε κεντρικό σημείο της πόλης της Κατερίνης, σε πολυόροφη οικοδομή, οι χώροι της οποίας έχουν διαμορφωθεί κατάλληλα για να στεγάσουν τις υπηρεσίες της τράπεζας.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Η συνεταιριστική τράπεζα Τρικάλων αποτελεί τη μετεξέλιξη του πιστωτικού συνεταιρισμού Ν. Τρικάλων Συν. Π.Ε. Η σχετική άδεια ως πιστωτικό ίδρυμα δόθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος στις 15.12.97 και η λειτουργία της ξεκίνησε έξη μήνες αργότερα, τον Ιούνιο του 1998. Η σχετική καθυστέρηση οφείλεται στις διαδικασίες εξεύρεσης και διαμόρφωσης κατάλληλου χώρου στέγασης του καταστήματος.

Η τράπεζα προσφέρει τις βασικές τραπεζικές εργασίες καταθέσεων ταμειυτηρίου, όψεως και προθεσμιακών καταθέσεων και χορηγήσεις δανείων κάθε μορφής σε επαγγελματίες, έμπορους, βιοτέχνες, ιδιώτες, αγρότες κ.λπ. Επίσης παρέχει εγγυητικές επιστολές κάθε μορφής, σε εργολάβους δημοσίων έργων, σε δασικούς συνεταιρισμούς και σε ιδιώτες για την συμμετοχή τους σε διαγωνισμούς και δημοπρασίες.

Μέσα στους στόχους της τράπεζας είναι η δημιουργία υποκαταστήματος στην Καλαμπάκα.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΧΑΝΙΩΝ

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων διέθετε στις 30.8.99 επτά καταστήματα. Δύο στην πόλη των Χανίων, ένα στον Πλατανιά, ένα στη Γεωργιούπολη, ένα στον Πλάτανο, ένα στην Παλιόχωρα και ένα στο Καστέλλι Κισσάμου. Είχε 5.800 συνεταιίρους, 4,7 δισ. ίδια κεφάλια, 25 δισ. δραχμές καταθέσεις και 12 δισ. δραχμές χορηγήσεις.

Στον τομέα των χορηγήσεων κατείχε την πρώτη θέση των τραπεζών στο νομό Χανίων, περίπου 40%, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα μηδενικές επισφάλειες, ενώ στις καταθέσεις κατέχει το 10%. Τα επιτόκια καταθέσεων διαμορφώνονται σε επίπεδα περίπου 1%—1,5% πάνω από τα επιτόκια αγοράς. Από το ποσό των 11 δισ. δρχ. χορηγήσεων το 1998, τα 9 δισ. αφορούσαν σε επιχειρήσεις και τα 2 δισ. ανάγκες των νοικοκυριών. Το 1998 εξετάστηκαν πάνω από 3.000 αιτήσεις δανεισμού.

Η τιμή της μερίδας ήταν 67 χιλ. δρχ. και η άπαξ αίτηση εγγραφής 10 χιλ. δρχ. Τα κέρδη χρήσεως προ φόρων ήταν 411 εκατ. δρχ. εκ των οποίων το 1/3 διανεμήθηκε σε μορφή μερίσματος και το υπόλοιπο ποσό συμπεριελήφθη σε αποθεματικά.

Στα προϊόντα της Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων περιλαμβάνονται σήμερα οι καταθέσεις όλων των μορφών, ανοικτός τρεχούμενος λογαριασμός των επιχειρήσεων με επιταγές, δάνεια πάγιων εγκαταστάσεων, προσωπικά δάνεια ιδιωτών, εγγυητικές επιστολές, χρηματοδότηση επιχειρηματικών σχεδίων, ασφάλειες σε συνεργασία με ασφαλιστική εταιρεία (Allianz), χρηματιστηριακές υπηρεσίες όπου διαθέτει γραφείο επενδυτικών υπηρεσιών με δυνατότητα λήψης και διαβίβασης εντολών και ταυτόχρονη παρακολούθηση των συνεδριάσεων του Χ.Α.Α., μέσω χρηματιστηριακή εταιρεία, επενδυτικές συμβουλές.

Η θυγατρική της ανώνυμη εταιρεία «Ανταλλακτήρια Χανίων Α.Ε.» με 5 ανταλλακτήρια κατέχει δεσπόζουσα θέση στο νομό με 10,5 δισ. δρχ. αγорών/πωλήσεων το 1998. Σε συνεργασία με την Περιφέρεια, τη Νομαρχιακή και την Τοπική Αυτοδιοίκηση συμμετέχει σε τοπικές αναπτυξιακές δράσεις μέσω δύο αναπτυξιακών εταιριών (Αναπτυξιακή Κρήτης, Εταιρεία Τουρισμού Κρήτης). Έχει έντονο ενδιαφέρον για τον τομέα τυποποίησης και διακίνησης ελαιολάδου, βασικού αγροτικού προϊόντος της περιοχής, όπου χρηματοδοτεί ορισμένες δραστηριότητες και αναζητεί ουσιαστικότερη ανάμιξη.

Το επιχειρηματικό σχέδιο της τράπεζας προβλέπει σε αύξηση των μεγεθών, προώθηση ασφαλιστικών και χρηματιστηριακών εργασιών, σύνδεση με το σύστημα ΔΙΑΣ, εφαρμογές internet και αναβάθμιση των μηχανογραφικών συστημάτων.

(Συνέχεια στο προσεχές τεύχος μας: για την Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος, την Συνεταιριστική Τράπεζα Ελλάδος (που ιδρύεται) και άλλα ενδιαφέροντα στοιχεία).

Κ . Σ . Ο . Σ .

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΛΑΔΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΣΟΥΛΤΑΝΙΝΑΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1940

**ΜΕΛΗ: είναι 59 Ενώσεις Συνεταιρισμών
Σουλτανοπαραγωγών περιοχών
που περιλαμβάνουν το σύνολο σχεδόν
των σουλτανοπαραγωγών της χώρας**

ΕΔΡΑ: ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΘΗΝΑ - Κανάρη 24

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - Δ/ση Εργοστασίου : Ηράκλειο Κρήτης

Η ΚΣΟΣ διαθέτει ένα καινούργιο εργοστάσιο εφοδιασμένο με τα πιο σύγχρονα αυτόματα μηχανήματα επεξεργασίας, διαλογής και συσκευασίας σταφίδας, δυναμικότητας 80 τόννων το 7ωρο. Επίσης διαθέτει άρτια εκπαιδευμένο και πεπειραμένο προσωπικό, εξειδικευμένο στα θέματα σουλτανίνας. Με τα εφόδια αυτά και τη μόνιμη και δημιουργική δραστηριότητα που αναπτύσσει σαν κορυφαία Συνεταιριστική Οργάνωση των σουλτανοπαραγωγών, η ΚΣΟΣ κατατάσσεται μεταξύ των κυριοτέρων φορέων αξιοποίησής της σουλτανίνας και αποτελεί εγγύηση για την άριστη ποιότητά της.

Να γίνει επιτέλους κατανοητό ότι:

ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ Ο,ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΟΥΛΗΘΕΙ

(Μια σύγχρονη αντίληψη κόντρα στην παλιά νοοτροπία)

Του κ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΧΑΡΙΤΟΥ, Συνεταιριστή - Οικονομολόγου

Την 3η Μαΐου πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Ακροπόλ των Αθηνών η Γενική Συνέλευση της ΣΥΔΑΣΕ.

Πολλοί από τους προσκεκλημένους πήραν το λόγο και παρουσίασαν τις απόψεις τους για τους αγρότες, τα προβλήματά τους και φυσικά τον προβληματισμό τους για τον τρόπο αντιμετώπισής τους από την Πολιτεία.

Επακόλουθο της κομματικοποίησης, που κατακερμάτισε τις δυνάμεις τους και αποδυνάμωσε τις οργανώσεις τους στον καθοδηγητικό και διεκδικητικό τους ρόλο.

Βρέθηκα στη Συνέλευση αυτή και ιδιαίτερα πρόσεξα τα λόγια του Αντιπροέδρου της ΠΑΣΕΓΕΣ κ. Τζανή Καραμίχα, που είπε ότι σήμερα, στην αρχή του 21ου αιώνα, οι αγρότες μας και τα εργοστάσιά τους παράγουν προϊόντα και μετά ψάχνουν για αγοραστές.

Τα λόγια αυτά με γύρισαν 25 χρόνια πίσω. Τότε (1975) που ως Διευθυντικό Στέλεχος της ΣΥΝΕΡΓΑΛ (1) είχα την ευκαιρία να εφαρμόσω – όσο τούτο ήταν κατορθωτό – διοίκηση με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια.

Κατά τις συσκέψεις προγραμματισμού των εργοστασίων - μελών της ΣΥΝΕΡΓΑΛ αλλά και της ίδιας – είχα την ευθύνη αυτού του συντονισμού – συνήθιζα να παρουσιάζω, πέρα από τις απαραίτητες για τις ανάγκες της σύσκεψης, και κάποιες διαφάνειες σχετικές με τη διοίκηση των Συνεταιριστικών Οργανώσεων με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Τόνιζα δε ιδιαίτερα – και αυτό για καλύτερη επικοινωνία όπως θα θυμούνται όσοι (και ήταν αρκετοί αυτοί) έπαιρναν μέρος στις παραπάνω συσκέψεις – τη διαφορά μεταξύ της κλασσικής και της σύγχρονης θεωρίας του Marketing.

Έλεγα λοιπόν ότι κατά την κλασσική θεωρία **πωλείται ό,τι δύναται να παραχθεί**, αφού το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στο προϊόν, ενώ κατά τη σύγχρονη θεωρία **παράγεται ό,τι δύναται να πωληθεί**, αφού το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στην, μέσω ικανοποίησης των αναγκών του καταναλωτή, μεγιστοποίηση του κέρδους.

Ο κ. Αντιπρόεδρος, ερμηνεύοντας τη σημερινή πραγματικότητα, επεσήμανε πολύ σωστά, καθαρά και τεκμηριωμένα την ανάγκη προγραμματισμού, οργάνωσης καναλιών και προώθησης των παραγόμενων προϊόντων, προτρέποντας τις διοικήσεις των οργανώσεων στην εφαρμογή και καθιέρωση σύγχρονων μοντέλων διοίκησης.

Είναι μια πολύ σωστή επισήμανση που άκουσα με πολύ μεγάλη ικανοποίηση μετά από 25 χρόνια. Τονίζω όμως ότι η σύγχρονη και με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια διοίκηση, προ-

(1) ΣΥΝΕΡΓΑΛ (Συνεργαζόμενα Συνεταιριστικά Εργοστάσια Γάλακτος). Συντονιστικό όργανο 14 γαλακτοβιομηχανιών – αμιγώς συνεταιριστικών (ΑΓΝΟ κλπ.) και μικτών μετοχικού ενδιαφέροντος Αγροτικής Τράπεζας (ΔΩΔΩΝΗ κλπ.) – σκοπός του οποίου ήταν ο προγραμματισμός της παραγωγής και πώλησης των παραγόμενων προϊόντων. Με παρεμβάσεις στην εμπορία τυροκομικών, όπως εισαγωγή προϊόντων μη παραγομένων στην Ελλάδα, κατόρθωσε ως Leader να διατηρεί τις τιμές σε χαμηλά επίπεδα. Η επιτυχημένη πορεία και η εκπλήρωση των στόχων της δεν περιορίστηκε μόνο σ' αυτά. Καινοτομώντας στην Ελληνική Αγορά, ίδρυσε βιομηχανία παραγωγής γιαουρτιού με φρούτα και γεύση φρούτων, συνεργαζόμενη με την Γαλλική Συνεταιριστική οργάνωση SODIMA, τα προϊόντα της οποίας γράφουν επί δεκαετίες λαμπρή ιστορία σε περισσότερες από 40 χώρες, γνωστά με το Brand Name (μάρκα) Yorlait.

υποθέτει τη σύνταξη και υλοποίηση από ειδικούς ολοκληρωμένου Marketing και Ζετούς τουλάχιστον Business Plan.

Διερωτώμαι όμως και δεν μπορώ να μην το κάνω, γιατί τα απλά αυτά λόγια να μην έχουν γίνει πράξη, συνείδηση, διαδικασίες, σχεδιασμός και προγράμματα τόσα χρόνια; Έπρεπε δηλαδή επί τρεις περίπου δεκαετίες πειρατισμών με αόριστα συνθήματα περί διαρθρωτικών και άλλων ανοιγμάτων και αλλαγών όπως και απροσδιόριστων οργανωτικών σχημάτων (Αγροτοβιομηχανικός Συνεταιρισμός) να θυσιασθούν στο βωμό της οποιασδήποτε αντιπαράθεσης καταξιωμένες συνεταιριστικές οργανώσεις όπως ΣΥΝΕΡΓΑΛ, ΚΥΔΕΠ, ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ κλπ.; Αν η αντίληψη που επαναφέρει ο κ. Καραμίχας για την παραγωγή προϊόντων είχε ανάλογη δοξασία, αυτές και άλλες συνεταιριστικές μονάδες θα υπήρχαν σήμερα και όσες υπάρχουν ακόμη, δεν θα ήταν καταχρεωμένες.

Υπενθυμίζω δε ότι οι Συνεταιριστικές οργανώσεις εκπλήρωσαν θαυμάσια την αποστολή τους όπου – ιδιαίτερα σε χώρες της Ε.Ε. (Δανία, Ολλανδία, Γαλλία, Γερμανία κλπ.) και όχι μόνο – δεν υπήρξαν εξωσυνεταιριστικές παρεμβάσεις αλλά αντίθετα κυριάρχησε και μάλιστα με έμφαση η αντίληψη περί διοικήσεώς τους με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Διότι μέσα από:

α) Την εφαρμογή ολοκληρωμένου Marketing.

β) Την διοίκηση ολικής ποιότητας (T.Q.M.).

γ) Την οργάνωση και διοίκηση των πωλήσεων.

δ) Τον καταμερισμό αρμοδιοτήτων και ευθυνών με την καθιέρωση σύγχρονου οργανογράμματος και

ε) Την δημιουργία οράματος και πίστης σ' αυτό τόσο των διοικήσεων όσο και των εργαζομένων, κατόρθωσαν να πετύχουν:

α) Την συμπίεση του κόστους παραγωγής.

β) Την δημιουργία οικονομικών κλίμακος.

γ) Την ικανοποίηση

των πελατών,

των προμηθευτών,

των εργαζομένων κλπ.

δ) Την μεγιστοποίηση του κέρδους και

ε) Την σμίκρυνση του χρόνου αντίδρασης στην τόσο ταχέως μεταβαλλόμενη διεθνοποιημένη αγορά, που είναι το κλειδί του συγκριτικού πλεονεκτήματος, στοιχείου αναγκαίου στον αγώνα για την επιβίωση των οργανώσεων.

Δεν είναι τυχαίο ότι στις συνεταιριστικές οργανώσεις των χωρών που προανέφερα αλλά και στις ίδιες τις χώρες αυτές, λόγω εφαρμογής μιας τέτοιας οικονομικής πολιτικής, είναι άγνωστα τα προβλήματα των εκκαθαρίσεων, αναγκαστικών διαχειρίσεων, και της ολοένα επαναλαμβανόμενης ρύθμισης χρεών που απασχολούν, διαχρονικά τουλάχιστον από το 1980, τις δικές μας Συνεταιριστικές οργανώσεις.

Είναι καιρός λοιπόν – και χαιρέται κανείς με τις νέες σύγχρονες φωνές που ακούονται – να αφήσουμε κατά μέρος την συνθηματολογική τακτική και τις μεθοδεύσεις κομματικής προέλευσης που μόνο τον αγροτικό κόσμο δεν εξυπηρετούν, και να ακολουθήσουμε το παράδειγμα των άλλων χωρών.

Έτσι θα προσφέρουμε πραγματικές υπηρεσίες τόσο στον αγροτικό κόσμο της χώρας με την αναβάθμισή του και ανθρωπινή διαβίωσή του, όσο και στις Συνεταιριστικές του οργανώσεις, οι οποίες με την κερδοφόρα λειτουργία τους αποτελούν την αναγκαία προϋπόθεση για την ανάπτυξη της εθνικής μας οικονομίας που την έχουμε τόσο ανάγκη.

Θάνατοι Συνεταιριστών:

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ

Ένας ακόμα από τους αγωνιστές συνεταιριστές μας – ο για πολλά χρόνια Πρόεδρος της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού και παλαιότερα ανώτερο στέλεχος της Εποπείας Συνεταιρισμών (ως Επιθεωρητής Ενώσεων και Κεντρικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων) – **Νικόλαος Πατρίκιος**, πέρασε στην άλλη ζωή τον Απρίλιο του 2000.

Ο αγαπητός φίλος είχε γεννηθεί το 1916 στην Πάτρα όπου και τελείωσε το δάξιο Γυμνάσιο. Σπούδασε στην Ανωτάτη Εμπορική (το σημερινό Οικονομικό Πανεπιστήμιο) και στη συνέχεια κατετάγη για να εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις. Πέτυχε σε δύσκολο διαγωνισμό της ΑΤΕ για Εποπικούς και προσλήφθηκε στις 2-2-1940 με τον αξιόλογο τότε βαθμό

του υπολογιστού. Φοίτησε ακόμα και στην τότε Συνεταιριστική Σχολή, επιστρατεύθηκε σχεδόν αμέσως στον πόλεμο του 1940 (και πάλιν το 1947-1950) και τοποθετήθηκε το 1942 στο Υπ/μα ΑΤΕ Μεσολογγίου ως Επόπτης Συνεταιρισμών της περιφέρειας του Υπ/τος.

Από τότε η υπηρεσιακή και γενικότερη κοινωνική του προσφορά υπήρξε συνεχής και πολύ αποδοτική.

Εργάστηκε ως Επόπτης Συνεταιρισμών (ελεγκτής, καθοδηγητής, εμψυχωτής) με ζήλον, με ευσυνειδησίαν, με αγάπην στον θεσμό των Συνεταιρισμών και τον ταλαιπωρημένο αγροτικό κόσμο.

Το έργο του υπήρξε ουσιαστικό και αναγνωρίστηκε από την υπηρεσία, από τους συναδέλφους του, από την κοινωνία. Προήχθη σε Επιθεωρητή Συνεταιριστικών Οργανώσεων και υπηρέτησε στις μεγάλες αντίστοιχες περιφέρειες με έδρα το Αγρίνιο, έπειτα την Πάτρα και στη συνέχεια στην Αθήνα ως Προϊστάμενος εκεί της πολύ υπεύθυνης και δύσκολης Επιθεωρήσεως των Κεντρικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων.

Δυστυχώς αποχώρησε και αυτός από την ΑΤΕ αναγκαστικά με την κομματική απόφαση της κομματικής Διοικήσεως ΑΤΕ (κατά τη μεταπολίτευση) περί μειώσεως του ορίου ηλικίας των υπηρετούντων για να πετύχει την αναγκαστική αποχώρηση των

ανωτέρων στελεχών της Τραπέζης και να διευκολύνεται στις κομματικές και προσωπικές εκτροπές της εποχής.

Αλλά δεν έπαυσε και στη συνέχεια να προσφέρει αξιόλογες υπηρεσίες. Διετέλεσε μέλος του Δ.Σ. (Ταμίας και στη συνέχεια Πρόεδρος) της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού. Άσκησε καθήκοντα και πρόσφερε έργο επί πολλά χρόνια στο Δ.Σ. του Συλλόγου Συνταξιούχων Υπαλλήλων ΑΤΕ όπου εξελέγεται με την ψήφο χιλιάδων συνταξιούχων. Διετέλεσε μέλος του Δ.Σ. και Πρόεδρος των Εφέδρων Αξιοματικών «Ελληνική Πίνδος» (ως έφεδρος ταγματάρχης). Ακόμα Πρόεδρος του Συλλόγου των εξαναγκασθέντων σε αποχώρηση υπαλλήλων της ΑΤΕ. Και σε άλλες Οργανώσεις.

Δυστυχώς τον Ιούλιο του 1994, κατά την αποχώρησή του από το Γραφείο της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού, υπέστη το πρώτον εγκεφαλικόν επεισόδιον το οποίο υπήρξε η απαρχή της όλης περαιτέρω σωματικής καταβολής του.

Παρά τις σοβαρές ιατρικές φροντίδες και τις ιδιαίτερες από την σύζυγο (είχε νυμφευθεί το 1953) και την όλη οικογένειά του στην οποία δύο παιδιά του ήταν ιατροί, τελικά μας αποχαιρέτησε όλους στις 10 Απριλίου 2000 και μας αναμένει εκεί στην άλλη ζωή για οριστική συνάντηση.

Ενθυμούμαι τις υπηρεσίες που προσέφερε ο καλός φίλος και πιστός συνεταιριστής όταν με τους σπουδαστές της Υπηρεσίας Συνεταιριστικής Εκπαιδύσεως και τους καθηγητές ή για άλλες εκπαιδευτικές προσφορές της Υπηρεσίας αυτής περνούσαμε ή πηγαίναμε ειδικά στο Μεσολόγγι ή το Αγρίνιο. Τον ενθυμούμαι ακόμα στην Εταιρεία Φίλων Συνεργατισμού και σε άλλες περιπτώσεις όπου πρόσφερε αξιόλογες κοινωνικές υπηρεσίες με ανιδιοτέλειαν, ευγένειαν, διάθεσιν συνεργασίας και άλλα προσό-ντα.

Στη σύζυγό του, στα 3 αξιόλογα παιδιά του (επιστήμονες), και στα εγγόνια του, εμείς οι φίλοι του αλλά και το περιοδικό αυτό της Ε.Φ.Σ. για το οποίο τόσους κόπους κατέβαλε, εκφράζουμε τα θερμά συλλυπητήριά μας.

Αιωνία του η μνήμη.

Αριστ. Ν. Κλήμης

ΑΘΑΝ. ΚΟΥΤΣΟΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος του Συλλόγου Συνταξιούχων «η Μέριμνα». Κατάλληλη νεκρολογία Βλ. «Δελτίον» του Συλλόγου αριθ. 198 του 1999. Προσθέτουμε και τη δική μας μεγάλη εκτίμηση στο όλο έργο του εκλεκτού αυτού συνεταιριστή.

ΔΗΜ. ΛΙΑΓΚΟΣ. Το ίδιο παραπάνω έντυπο του Συλλόγου Συνταξιούχων αναφέρεται στη δραστηριότητα και του άλλου εκλεκτού συνεταιριστή, του Δημ. Λιάγκου (για τον οποίο βλ. αναλυτικά στο τεύχος μας 56).

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ (*)

Μια πρόταση για την αναθεώρηση της παρ. 5 του άρθρου 12 του Συντάγματος

Στην Επιτροπή αναθεώρησης του Συντάγματος κατατέθηκε το 1995 (12 Μαΐου) από την τότε Κίνηση Αγροτοσυνεταιριστικών Στελεχών (Κ.Α.Σ.) πρόταση για την αναθεώρηση της παραγράφου 5 του άρθρου 12 του Συντάγματος, που προνοεί για τους Συνεταιρισμούς. Την πρόταση αυτή δημοσιεύουμε στη συνέχεια και ζητούμε το σχολιασμό, τη συμπλήρωση και γενικά τις απόψεις των Συνεταιριστών, επειδή, όπως είναι γνωστό, οι διαδικασίες για την αναθεώρηση του Συντάγματος προχωρούν και θα πρέπει να ακουστούν και οι δικές τους απόψεις.

Προς την Βουλή των Ελλήνων

Αθήνα 25 Μαΐου 1995

Πρόεδρον Επιτροπής Αναθεωρήσεως του Συντάγματος

Αρ. Πρωτ. 17

κ. Παναγιώτη Κρητικό, Αντιπρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Κε Πρόεδρε.

Με την σκέψη ότι συνεισφέρουμε στο έργο σας, συναποστέλλουμε πρότασή μας για την συμπλήρωση της παραγράφου 5 του άρθρου 12 του Συντάγματος.

Η πρότασή μας αυτή είναι η κατάληξη σειράς συσκέψεων εμπειρών και θεωρητικά καταρτισμένων στελεχών της Κίνησής μας.

Με τιμή, για την Κ.Α.Σ.

Ο Πρόεδρος Γ. Σελλιανάκης

Ο Γεν. Γραμματέας Θ. Χαρίτος

ΠΡΟΤΑΣΗ

Για τη συμπλήρωση της παραγράφου 5 του άρθρου 12 του Συντάγματος του σχετικού με τους Γεωργικούς Συνεταιρισμούς.

Ι. Εισηγητικό σημείωμα

1. Την μεγαλύτερη ζημιά που θα μπορούσε να γίνει στο Αγροτοσυνεταιριστικό κίνημα της χώρας έκαμε ο κομματισμός. Ζημιά τεράστια, σε ένα θεσμό με μια διαμορφωμένη και τόσο αναγκαία από τις ιδιαιτερότητες της αγροτικής μας παραγωγής, συλλογική επιχειρηματική δραστηριότητα. Ζημιά σε μια κοινωνία παραγωγικών ανθρώπων, που ήταν, είναι και θα παραμένει – όσο και αν αυτό αναμφισβητείται από τους νεωτεριστές – η ραχοκοκκαλιά του έθνους μας.

2. Όλοι μιλούν μεγαλόφωνα πια στις συζητήσεις τους γι' αυτή τη ζημιά. Τα κόμματα αρνούνται από τα μπαλκόνια την ολοφάνερη κομματικοποίηση στους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς. Ακόμη και από το βήμα της Βουλής, το κάθε κόμμα διατρανώνει τη δική του ουδετερότητα και καταλογίζει τις αναμφισβήτητες, κομματικής προέλευσης, ζημιές στα άλλα κόμματα. Την ίδια όμως στιγμή που ακούγονται τα ηχηρά λόγια σεβασμού στις ακατάλυτες αρχές του Συνεργατισμού και αραδιάζονται τα επιχειρήματα για τις ευθύνες των άλλων σε αυτές τις ζημιές, όλα τα κόμματα ανασυντάσσουν τις δυνάμεις τους στους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, σε μια προσπάθεια ποιά θα

(*) Σημ. Σ.Π.: Βλ. ευρύτερα το βιβλίο: Α.Ν. Κλήμη και Ολ. Καμινάρη, *Οι Συνεταιρισμοί και τα Ελληνικά Συντάγματα*, Αθ. 1975. Η όλη αναλυτική μελέτη καταλήγει «ως συμπέρασμα πρέπει να σημειωθεί ότι το άρθρον 12 που καλύπτει και τους Συνεταιρισμούς (στο Σύνταγμα του 1975) έχει ανάγκη νέας επεξεργασίας και διατυπώσεως, περισσότερον ορθής επιστημονικής. Και ότι υπάρχει φόβος να δημιουργήσει πολλά ερμηνευτικά και ουσιαστικά προβλήματα. Γενικώς δε υστερεί έναντι της διατυπώσεως του 1952 και έχει παρασυρθεί από διατάξεις του σχεδίου 1968 και προχείρους νεωτέρας προτάσεις».

(1) Στο επόμενο τεύχος της Σ.Π. θα αναδημοσιεύσουμε άρθρο του Προέδρου της Εταιρείας Φίλων του Συνεργατισμού κ. Γ. Σελλιανάκη (δημοσιεύθηκε την 19-9-1997 στα «Πολιτικά Θέματα»), που αναφέρεται στο Νόμο 4640/1930 του Ελευθερίου Βενιζέλου, με τον οποίο και τότε απομακρύνθηκαν τα κόμματα από τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, για να επιστρέψουν μετά από 50 χρόνια, το 1979, και να διατηρηθούν μέχρι σήμερα με το Νόμο 921/14, που κατάργησε το άρθρο 56 του Νόμου 602/14, στο οποίο είχε ενσωματωθεί ο Νόμος αυτός.

εξασφαλίζει την μεγαλύτερη επιρροή, τη μεγαλύτερη δύναμη, που θα του αποδώσει κομματικά οφέλη, ευκαιρίες και πόρους για κομματική στήριξη.

3. Μια από τις πρώτες φροντίδες του κόμματος που θα αναδειχθεί στην κυβερνητική εξουσία (όπως περίτρανα έχει αποδειχθεί από της αναθεώρησης του Συντάγματος το 1975 και μετά, που έχουν ψηφισθεί 5 νόμοι εις αντικατάσταση το Ν. 602 που ίσχυε από το 1914) είναι η ψήφιση του θεσμικού πλαισίου που θα του εξασφαλίζει επικυριαρχία στους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς με τα αφοσιωμένα στελέχη του. Στελέχη που θα τους ελέγχουν εξουσιαστικά και θα διαμορφώνουν ευκαιρίες κομματικής στήριξης για το βόλεμα κομματικής πελατείας, με διορισμούς, με συμμετοχή σε κατασκευαστικά έργα, με προτιμησιακές πωλήσεις προϊόντων και αγορές μέσω παραγωγής, με διορισμούς σε Διοικήσεις ελεγχόμενων εταιρειών και σε κρατικά και κοινοτικά όργανα.

Μια καλοστημένη μηχανή που ξεκινά από την έγχρωμη (πράσινη - μπλε - κόκκινη) ταμπελοποίηση των μελών του Συνεταιρισμού και καταλήγει στη συσσώρευση τεράστιων ζημιών, τις οποίες τελικά καλείται να πληρώσει ο Έλληνας φορολογούμενος.

4. Στη σκέψη των κομμάτων, περίτρανα είναι πια διαπιστωμένο ότι ο Αγροτικός Συνεταιρισμός είναι ένα κομματικό εργαλείο για «κομματική δουλειά» και αυτό που αθεράπευτα επιδιώκουν είναι **ποιός** θα διοικήσει τον Αγροτικό Συνεταιρισμό και όχι **πώς** θα διοικηθεί ο Αγροτικός Συνεταιρισμός, για το συμφέρον των μελών του. Των 950.000 αγροτών που είναι συσπειρωμένοι σε 7.500 Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, με 200 Ενώσεις, Κεντρικές Οργανώσεις και Εταιρείες που διαθέτουν τεράστιες εγκαταστάσεις, ικανές να αποδώσουν για το γενικότερο εθνικό συμφέρον.

5. Τα κόμματα – όπως σοφά διατύπωσε σε πρόσφατη ομιλία του εξέχων πολιτικός – ενώ αναγνωρίστηκαν από τον Συνταγματικό νομοθέτη του 1975 ως θεσμός απαραίτητος για την εμπέδωση και προώθηση των δημοκρατικών αρχών και αξιών, στην πράξη εκφυλίστηκαν σε μηχανισμούς άλωσης και νομής της εξουσίας, προώθησης προσωπικών φιλοδοξιών και συστηματικής καλλιέργειας πελατειακών σχέσεων.

6. Οι αγρότες, περισσότερο από κάθε άλλη κοινωνική ομάδα στη χώρα μας, έχουν υποστεί τις καταστρεπτικές συνέπειες των εκφυλισμένων αυτών κομματικών μηχανισμών, αφού για 15 χρόνια οι συλλογικές επιχειρησιακές τους δραστηριότητες, που πραγματοποιούνται μέσω των Αγροτικών Συνεταιρισμών, βρίσκονται σε «κομματική ομηρία».

7. Με υπόψη τη σημασία της αγροτικής παραγωγής στη χώρα μας και της κοινωνίας των αγροτών της (ιδιαίτερα σε αριθμό και γεωγραφική κατανομή), ο απεγκλωβισμός τους και η θεσμική θωράκιση των συνεταιρισμών τους, για ανεπηρέαστη από τα κόμματα λειτουργία, είναι εθνική επιταγή.

II. Πρόταση

Η Κ.Α.Σ. πιστεύει ότι και ο απεγκλωβισμός και η θωράκιση μπορούν να γίνουν με την προσθήκη στην παράγραφο 5 του άρθρου 12 του Συντάγματος δευτέρου εδαφίου όπως παρακάτω. Πιστεύει ακόμη ότι, ύστερα και από τα πρακτικά συμπεράσματα, το Κράτος έχει υποχρέωση να ισχυροποιήσει την περί προστασίας των Γεωργικών Συνεταιρισμών μέριμνά του (για την οποία προνοεί η παράγραφος 5 του άρθρου 12) με συνταγματική επίσης διάταξη, ως επακόλουθο των δικών του προθέσεων.

Άρθρον 12

5. α) Οι πάσης φύσεως Γεωργικοί και Αστικοί Συνεταιρισμοί αυτοδιοικούνται κατά τους όρους του Νόμου και του καταστατικού των, τελούντες υπό την προστασίαν και εποπτείαν του κράτους, υποχρεούμενοι να μεριμνά για την ανάπτυξη αυτών.

β) **Στις Διοικήσεις των Γεωργικών Συνεταιρισμών, δεν δύνανται να μετέχουν εν ενεργεία: Βουλευτές, Δημόσιοι Υπάλληλοι, Υπάλληλοι Οργανισμών και Εταιρειών εξαρτημένων από το Δημόσιο. Αιρετά μέλη και Υπάλληλοι Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Υπάλληλοι Γεωργικών Συνεταιρισμών και Κομματικά Στελέχη εκλεγμένα ή τοποθετημένα με αποφάσεις των Αρχηγών τους σε κομματικά όργανα. Τέσσερα χρόνια μετά από την απώλεια της ιδιότητάς τους αυτής, οι παραπάνω δύνανται να μετάσχουν στις διοικήσεις των Γεωργικών Συνεταιρισμών, εφόσον είναι μέλη αυτών.**

Αθήνα, 25 Μαΐου 1995

Για την Κ.Α.Σ.

Ο Πρόεδρος Γ. Σελλιανάκης

Ο Γεν. Γραμματέας Θ. Χαρίτος

(Παράκληση να διαβαστεί με προσοχή)

Προς τους φίλους αποδέκτες του Περιοδικού μας

– Όπως γνωρίζετε, το περιοδικό «Συνεταιριστική Πορεία» δεν είναι εκδοτική επιχείρηση. Υπηρετεί τους ιδεολογικούς σκοπούς του Σωματίου Εταιρεία Φίλων του Συνεργατισμού και γενικότερα την όλη Ελληνική Συνεταιριστική Κίνηση.

– Το περιοδικό εκδίδεται με την προσφορά της πνευματικής και χειρωνακτικής εργασίας των μελών του Δ.Σ., άλλων μελών του Σωματίου και την συνεργασία ειδικών επιστημόνων και συνεταιριστών.

– Πόροι του περιοδικού είναι οι εθελούσιες εισφορές εκείνων που θέλουν να λαμβάνουν το Περιοδικό, να ενημερώνονται αντικειμενικά και να βοηθούν την ανάπτυξη του θεσμού των Συνεταιρισμών.

Για να γίνει δυνατό να συνεχισθεί η έκδοση, παρακαλούμε θερμά όσους λαμβάνουν το περιοδικό να εμβάσουν το ταχύτερο την εισφορά τους για το 1999. Καθώς και να ενδιαφερθούν για τη διεύρυνση της κυκλοφορίας του περιοδικού και σε άλλους (Συνεταιρισμούς, συνεταιριστές, κ.λπ.).

Πληροφορίες σχετικές με την έκδοση, τις εισφορές, τον τρόπο εμβάσματος, κ.λπ. βλ. στην τελευταία σελίδα κάθε τεύχους μας. Δηλαδή:

Εισφορές προαιρετικές ετήσιες για την έκδοση του περιοδικού:

• Για Ενώσεις Συνεταιρισμών, Κεντρικές Οργανώσεις, Τράπεζες, Οργανισμούς : (όχι κατώτερες των 10.000 δραχ).

• Για Πρωτοβάθμιους Συνεταιρισμούς, άλλα Νομικά Πρόσωπα: (Οχι κατώτερες των 5.000 δραχ).

• Για άτομα (όχι κατώτερες των 4.000 δραχ).

• Για φοιτητές και νέους αγρότες (1.000 δραχ.)

Εμβάσματα παρακαλούμε να γίνονται με ταχυδρομική επιταγή στον Ταμία της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού κ. Γεωργ. Καφετζάκη, οδός Θράκης 30 - Νέα Σμύρνη 17 121 (τηλ. 93.55.394) ή με κατάθεση στον λ/σμό 0020108124628 καταθέσεων στην ΑΤΕ (με αναγραφή του ονόματός τους και ειδοποίηση από αυτούς του ταμία για την κατάθεση).

*

Όσοι, ελάχιστοι, τυχόν δεν ενδιαφέρονται να λαμβάνουν το περιοδικό, παρακαλούνται να το επιστρέψουν ώστε τελικά να αποστέλλεται μόνο σε ενεργά συνεταιριστικά πρόσωπα αλλά και για να μειωθεί η δαπάνη για την έκδοση - κυκλοφορία του.

Βιβλιογραφία συνεταιριστική και αγροτικής οικονομίας από το 1978

Χρήσιμη για νεότερες συγγραφικές ενέργειες

Στους 5 τόμους του έργου «**Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα**» του **Αριστ. Ν. Κλήμη** δίδεται, για κάθε περίοδο, πλούσια βιβλιογραφία, ώστε ο αναγνώστης να συνδέει το περιεχόμενό της με τα αντίστοιχα κεφάλαια του έργου.

Σε όσους τυχόν ενδιαφέρονται να ασχοληθούν, ως μελετητές ή συγγραφείς, με την νεότερη περίοδο (1978 και έπειτα που δεν καλύπτουν οι 5 τόμοι), ο **κ. Κλήμης προσφέρει** την παρακάτω χρήσιμη βασική πληροφόρηση (βιβλιογραφία) με βάση την ατομική Βιβλιοθήκη του και άλλες πηγές.

(Συνέχεια από προηγούμενο τεύχος 57 σελ. 75)

- **Α.Τ.Ε.**, «Η Βιβλιοθήκη της Α.Τ.Ε.», Αθήνα 1986.
- **Θεοφανίδη, Στ.**, «Αγροτική Οικονομική», Αθήνα 1986 σελ. 604.
- **Α.Τ.Ε.** Δ/ση Συνεταιρισμών, «Έκθεση πεπραγμένων 1985 με στοιχεία της αγροτικής συνεταιριστικής κίνησης», Αθήνα 1986, σελ. 68. (πολυγρ.)
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «Οι δραστηριότητες του 1986», Αθήνα 1986, σελ. 78 συν 23 (πολυγρ.)
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «36 Γενική Συνέλευση 1986, Απολογισμός Δ.Σ.» Αθήνα 1986, σελ. 13.
- **Λάμπος, Κ.**, «Το ελληνικό συνεταιριστικό κίνημα: Προβλήματα και προοπτικές», Αθήνα 1986, (πολυγρ.), σελ. 21.
- **Λάμπος, Κ.**, «Συνεταιρισμοί και ανάπτυξη», Αθήνα 1986 σελ. 168.
- **Λάμπος, Κ.**, «Συνεταιρισμοί και ανάπτυξη», Αθήνα 1986, σελ. 175.
- **Α.Τ.Ε.**, «Κατάλογος Ελληνικών και Ξενογλωσσων περιοδικών 1986», Αθήνα 1986 (πολυγρ.) σελ. 9.
- **ΕΣΥΕ**, «Στατιστική Επετηρίς 1985», Αθήνα 1986 σελ. 869.
- **Μαριάδης, Σταύρος**, «Θέματα Συνεταιρισμών και Αγροτικής Πολιτικής», Θεσσαλ. 1986.
- «**Συνεταιριστική Πορεία**», Περιοδ. Τόμος ετών 1986 – 1988.
- **ΑΤΕ: Μ. Παπαγιαννάκης** και άλλοι: Διατροφή και Γεωργία στη Μεσόγειο. Αθ. 1986 σ. 178 και πίνακες.
- **Σιφνιώτη, Κωνσταντ.**, «Σημειώσεις σε θέματα Συνεταιριστικής Οικονομίας», Αθήνα 1987, σελ. 53 (πολυγρ.).
- **Α.Τ.Ε.**, «Αναπτυξιακά προγράμματα στη γεωργία. Κανονισμός ΕΟΚ 797/85», Αθήνα 1987, σελ. 11.
- **Ιλαντζή, Βασ.**, «Η συνεταιριστική καπνοβιομηχανία Ελλάδος ΣΕΚΑΠ», Αθήνα 1987, σελ. 217.

- **Πανάγου, Στ.**, «Θεόδωρος Γιαννόπουλος: Συμβολή στη μελέτη των αγροτικών προβλημάτων», Αθήνα 1987, σελ. 248.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «Πεπραγμένα του 1987», Αθήνα 1987 (πολυγρ.) σ. 58+11.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «Έκθεση δράσης (πεπραγμένα του Δ.Σ.) και προγραμματικοί στόχοι της ΠΑΣΕΓΕΣ. Παρουσίαση Ηλ. Σειτανίδη, προέδρου ΠΑΣΕΓΕΣ» Αθήνα 1987 (πολυγρ.) σ. 21.
- **Σαχπάζη, Ευδοκ.**, «Η συνεταιριστικοποίηση της αγροτικής πίστης», Αθήνα 1987 (πολυγρ.) σ. 18.
- **Ζάχαρη, Ευσταθίου**, «Γεωργική και Συνεταιριστική Οικονομία» Αθ. 1987 σελ. 289.
- **ΑΤΕ**, «Το αγροτικό συνεταιριστικό κίνημα στην Ελλάδα κατά το 1987», Αθήνα 1987, σελ. 50 + πίνακες.
- **ΕΣΥΕ**, «Στατιστική Επετηρίς 1986», Αθήνα 1987 σελ. 473.
- **Πνευματικό Κέντρο Δήμου Σύμης**, «Τιμητική εκδήλωση για τον καθηγητή Σωτ. Αγαπητίδη», Σύμη 1987 σ. 70.
- **Νέα Δημοκρατία**: Αγροτικό πρόγραμμα. Αθ. 1987 σ. 31.
- **Αφεντάκειο Ίδρυμα**, «Ιωάννης Αντ. Αφεντάκης», Αθήνα 1988 σελ. 142.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «Πεπραγμένα ΠΑΣΕΓΕΣ έτους 1988», Αθήνα 1988 σ. 61+68 (πολυγρ.).
- **Λαμπροπούλου – Δημητριάδου, Β.**, «Κωδικοποίηση του Ν. 1541/1985 «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις», Αθήνα 1988 (Εταιρεία Φίλων Συνεργατισμού) σ. 129–208.
- **ΕΣΥΕ**, «Στατιστική Επετηρίς 1987», Αθήνα 1988 σελ. 497.
- **Μαυρογορδάτος, Γιώργος, Θ.** «Μεταξύ πιτυοκάμπη και προκορούστη». Οι επαγγελματικές οργανώσεις στη σημερινή Ελλάδα, Αθήνα 1988 σελ. 208.
- **Κολύμβας Νικ.**, «Συνεταιριστικά» (Ελληνικά και Διεθνή) Θεσσαλονίκη; 1988 σ. 374.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «Αγροτικό Ημερολόγιο 1988» Θεσ/νίκη 1988 σελ. 130+ημερολόγιο.
- **Κολιού Νίτσα**, «Οι ρίζες του εργατικού κινήματος» και ο «Εργάτης» του Βόλου, Αθήνα 1988 σελ. 295.
- **ΑΤΕ**, «Το αγροτικό συνεταιριστικό κίνημα στην Ελλάδα 1988», Αθήνα 1988 σελ. 49+πίνακες.
- **ΚΥΔΕΠ**, «Γνωρίστε την ΚΥΔΕΠ», Αθήνα 1988.
- **Γεωτεχνικό Επιμελητήριο**: Πλ. Ζουκατάς: Εισήγηση: «Το χθες και το σήμερα της Αγροτικής Οικονομίας», Αθήνα 1988 σελ. 19 (πολυγρ.).
- **Γεωτεχνικό Επιμελητήριο**: Εισηγήσεις διαφόρων στο Συνέδριο του 1988: Χρ. Καμενίδης, ΑΤΕ, Δ. Ξυλογιάννης, Θ. Ανέστης, Μ. Αντωνάκου, Γ. Σακκάς, Ν. Αναγνώπουλος) (πολυγρ.) Αθήνα.
- **Λάμπος, Κώστας**, «Απ' την κρίση στην υπέρβαση του Ελληνικού Περιφερειακού Καπιταλισμού», Αθήνα 1988.
- **Κλήμης, Αριστ.**, «Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα». Τόμος Β. Αθ. 1988 σ. 622. Περίοδος 1923–1934/35.
- **Κουκουλάκου, Ε. – Λαζαρίδης, Π.**, «Το πιστωτικό έργο της ΑΤΕ 1976–1985», Αθ. 1988 σελ. 232.
- **Παπαγεωργίου, Κ.**, «40 χρόνια ΣΕΚΕ και Αλέξανδρος Μπαλτατζής», Αθήνα 1989 σελ. 84.
- **Αρδελίδη Παρμ.**, «Συνεταιριστικά προβλήματα» (δεύτερη έκδοση), Αθήνα 1989 σελ. 118.

- **HOLLAND HENRY**, «Ταξίδι στη Μακεδονία και Θεσσαλία 1812 – 1813», Αθήνα 1989 σελ. 318.
- **ΑΤΕ**, «Το αγροτικό συνεταιριστικό κίνημα 1989», Αθήνα 1989, σελ. 49+πίνακες.
- **ΕΣΥΕ**, «Γεωργική Στατιστική 1984», Αθήνα 1989.
- **Κινητή, Σταύρου, Α.** «Η εποπτεία και ο έλεγχος των αγροτικών συνεταιρισμών», Αθήνα 1989 σελ. 211.
- **Κλήμης Αριστ.**, Βιβλιογραφικό βοήθημα σε θέματα Συνεταιρισμών και Αγροτικής Οικονομίας – Πολιτικής. «Το 55χρονο επιστημονικό συγγραφικό έργο του Αριστ. Ν. Κλήμη 1934 – 1989», Αθήνα 1989, σελ. 167.
- **Συνεταιριστική Πορεία**, Τόμος ετών 1989 – 91.
- **Γ. Γιαννούση** Γεωργία και περιφ. ανάπτυξη. Αθ. 1988 σ. 325.
- **Ζωγράφου, Δ.**, «Ιστορία της Ελλην. Γεωργίας», Τόμοι II και III (ανατ.). σ. 338.
- **ΠΑΣΟΚ**: Πρόγραμμα για αγρότες, γεωργία, ύπαιθρο. Και τεύχη για Αγροτική πολιτική ΕΟΚ, αγροτικό εισόδημα, αλιεία, ελιά, εσπεριδοειδή, βαμβάκι, δάση, δημητριακά, καπνό, κτηνοτροφία, σταφύλια, σταφίδες, κρασί. Αθ. 1989.
- **Συνασπισμός**: Ζωή στην ύπαιθρο.
- **Ζάββος, Γ.**, «Η τραπεζική πολιτική της ΕΟΚ εν όψει του 1992», Αθ. 1989, σ. 398.
- **Χιονίδη, Γ.**, «Η αγροτική νομοθεσία 1917 της "προσωρινής Κυβερνήσεως" Θεσσαλονίκης» Θεσσαλ. 1989.».
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, Ημερολόγιο 1989
- **Καπογιάννη, Δ. – Τσουραμάνη, Χρ.**, «Συνεταιριστικός Κώδικας» (Νομοθεσία Αγροτικών, Αστικών, Οικοδομικών Συνεταιρισμών) Εκδ. Σάκκαλα, Αθην. – Κομοτηνή 1989 σ. 267.
- **ΕΣΥΕ**, «Στατιστική Επετηρίς 1988», Αθήνα 1990 σελ. 507.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «Ημερολόγιο 1990», Θεσ/νικη 1990, σελ. 130+ημερ.
- **Κινητή, Σταύρου, Α.**, «Νομικά προβλήματα των αγροτικών συνεταιρισμών εν όψει της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς», Αθήνα 1990 σελ. 15.
- **Νιονάκη, Ελεθ., Γ.** «Ιστορία – Αρχές Συνεργατισμού» Ηράκλειο 1990 (πολυγρ).
- **ΑΤΕ**, «Το αγροτικό συνεταιριστικό κίνημα στην Ελλάδα. Κίνηση και δραστηριότητες κατά το έτος 1990».
- **ΑΤΕ: Σ. Κρουσταλλάκη – Μπεβεράτου**, «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί. Θεσμός οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης», Αθήνα 1990 σελ. 407.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «Κείμενα στη Γ.Σ. της 30/31.1.1990» (πολυγρ.).
- **Σιφνιώτης, Κώστας**, «Συνεταιριστική Οικονομία», Αθ. 1990.
- **Σκαλίδης, Λευτ., Γ.** «Νομοθετήματα για τις Εταιρείες» Αθ. 1990 Κεφάλαιο και για Συνεταιρισμούς.
- **Συνεταιριστική Πορεία**, Τόμος 1990.
- **ΟΣΕΓΟ**: Ο ρόλος των Συνεταιρισμών στην ανάπτυξη της αγροτικής Οικονομίας. Πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου 1990. Αθην. 1990, σελ. 534.
- **Α.Σ.Α. και Κέντρο Μελετών Αλ. Μπαλτατζής**, «Μνήμη Αλεξάνδρου Μπαλτατζή. 1904 – 1987, Αθήνα 1991 σελ. 192 (Επιμέλεια Δ. Λιάγκου).
- **Κοσμόπουλος, Δημ., Θ.** «Οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί στην Ελλάδα», Πάτρα 1990/1991 σελ. 198.

- **Ινστιτούτο Συνεταιριστικών Ερευνών και Μελετών (ΙΣΕΜ)**. «Καταστατικό», Αθήνα 1991, σελ. 14.
- **Κακαδιάρης, Αλέξανδρος**, «Λευκό και Μαύρο. Δημοσιεύματα για το σχολικό Συνεταιρισμό 21^ο Δημοτικού Σχολείου Περιστερίου», Αθήνα σελ. 34 (πολυγρ.).
- **Κινητή Σταύρου, Α.** «Δίκαιο Συνεταιρισμών», τεύχος Α, Αθήνα 1991 σελ. 122.
- **Μαυροκορδάτος, Γιώργος, Θ.**, «Με το σπασμένο χέρι του Κοραή», Αθήνα 1991, σελ. 87.
- **ΕΣΥΕ**, «Γεωργική Στατιστική 1985», Αθήνα 1991, σελ. 115.
- **Καραβία, Νότη**, «Κατάλογος βιβλίων: Πόλεμος, κατοχή, απελευθέρωση», Αθήνα 1991, σελ. 15.
- **Υπουργείο Γεωργίας**, «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις. Σχέδιο νόμου», Αθήνα 1991, σελ. 91.
- **Παπαχρίστου, Χαρίλαος**, «Η προστασία των παραγωγικών εδαφών ζωτικό πρόβλημα για την ανθρωπότητα», Αθήνα 1991, σελ. 16 (πολυγρ.).
- **Ινστιτούτο Συνεταιριστικών Ερευνών και Μελετών**, «Συνεταιρισμοί και Ενιαία Ευρωπαϊκή Αγορά. Πρακτικά Συνεδρίου», Αθήνα 1991 σ. 190.
- **ΕΣΥΕ**, «Γεωργική Στατιστική 1986», Αθ. σ. 115.
- **ΕΣΥΕ**, «Γεωργική και Κτηνοτροφική παραγωγή 1991», Αθ. 1992, σ. 31.
- **ΕΣΥΕ**, «Ζωϊκό Κεφάλαιο. Αποτ. δειγμ. ερευνών ετών 1985 – 1990», Αθ. 1991.
- **Λάμπρος, Κώστας**, «Συντεταγμένες εθνικής αγροτικής πολιτικής», Αθ. 1991.
- **Κλήμης, Αριστ.**, «Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα», Τόμος Τρίτος, περ. 1935 – 1945», Αθ. 1991 σ. 600.
- **ΕΟΚ**, «Η Ευρωπαϊκή βιομηχανική πολιτική στη δεκαετία του 1990».
- **Συνεταιριστική Πορεία**, Τόμος έτος 1991.
- **ΑΤΕ (Δ/ση Συνεταιρισμών)**: Το αγροτικό συνεταιριστικό κίνημα στην Ελλάδα. Δραστηριότητες κατά το 1991. (πολυγρ.), σ. 43 συν πίνακες.
- **Κακαδιάρης, Αλέξ.**, Σχολικός Συνεταιρισμός – Σχολικός Φιλοτελισμός. Παιδαγωγική σημασία και προοπτικές. (Φωτοανάτυπα από δημοσιεύσεις) Περιστέρι 1991.
- **Κινητής, Σταύρος, Α.** «Κώδικας Συνεταιρισμών», Αθήνα – Κομοτηνή 1992, σ. 493.
- **Γεωργικό Πανεπιστήμιο Αθηνών – Υπουργείο Γεωργίας**, «Η ελληνική γεωργία στη δεκαετία του '90. Οικονομικές και κοινωνικές προοπτικές. Πρακτικά Συνεδρίου», Αθήνα 1992, σελ. 599.
- **ΕΣΥΕ**, «Στατιστική Επετηρίδα Ελλάδος 1989» Αθ. 1992.
- **Μαυρογιάννη, Διον.**, «Το κοινωνικό δικαίωμα του Συνεταιρισμού» (κείμενο περιοδ. Διοικητική Δίκη έτος 1992 τ. 4).
- **Δασκάλου, Γ.**, «Το μάντζιμεντ των συνεταιρισμών και άλλα γεωργοσυνεταιριστικά δημοσιεύματα», Αθ. 1992, σελ. 200.
- **Δασκάλου, Γ.**, «Αστικοί και γεωργικοί Συνεταιρισμοί», Αθ. 1992, σελ. 680.
- **Συνεταιριστική Πορεία**, Τόμος ετών 1992–1994.
- **Μαυρόγιαννης, Δ. και Κασσαβέτης, Δ.**, «Νομοθετήματα Συνεταιριστικού Δικαίου» Αντ. Σάκκουλας 1993.
- **ΕΣΥΕ**, «Παραγωγή γεωργικών καί κτηνοτροφικών προϊόντων έτους 1992».
- **Νόμος 2169/1993** και προεργασία, σχέδια, κ.λπ.

- Παπαγεωργίου, Κωνστ., «Μαθήματα Συνεταιριστικής Οικονομίας», Αθην. 1993 (πολυ-
γρ.)
- ΕΟΚ, «Το μέλλον της γεωργίας στην Ευρωπ. Κοινότητα, Βρυξέλες 1993», σ. 41.
- Συνεταιριστική Πορεία, Τόμος 1993.
- Κλήμης, Αριστ., «Κείμενα 1934 – 1994 για τους Σχολικούς Συνεταιρισμούς» Αθ. 1994.
- Παπαγεωργίου, Γιάννης, «10 χρόνια στο Coop», Δράμα 1994.
- ΙΣΕΜ, «F. Laidlaw: «Οι Συνεταιρισμοί το έτος 2000», Απόδοση Π. Κολύρης – Κ. Παπαγε-
ωργίου.
- Mavrogiannis, Dion., Co-operatives in eastern et Central Europe: Bulgaria, 1994.
- Ευρωπαϊκή Ένωση, Ταξίδι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Βρυξέλες 1994, σ. 61.
- Αριστοτέλειο Πανεπ. Θεσ/νίκης, «Η Ελληνική Γεωργία στα πλαίσια της Ενιαίας Ευρω-
παϊκής Αγοράς. Δεύτερο Πανελ. Συνέδριο Αγροτικής Οικονομίας, 1992», Θεσ/νίκη
1994, σελ. 615.
- Συνεταιριστική Πορεία, Τόμος 1994.
- ΙΣΕΜ, «Σύγχρονη θεώρηση του Συνεταιριστικού θεσμού στην Ελλάδα», Αθήνα 1995.
- Βιβλιοθήκη Μαθητικού Συνεταιρισμού Δημ. Σχολείου Πυλών Καρπάθου «Ημερολόγιο
για 1996», Κάρπαθος 1995.
- ΙΣΕΜ, Διον. Μαυρογιάννης, «Οι προτεινόμενοι νέοι Συνεταιριστικοί κανόνες: Προοπτι-
κές για τον 21ον αιώνα», (πολυγρ.), Αθήνα 1995.
- ΑΤΕ, Ημερίδα 20.1.95 «Χρηματοοικονομικά προβλήματα και προοπτικές των Αγροτικών
Συνεταιριστικών Οργανώσεων», Αθ. 1995 (πολυγρ.).
- ΙΣΕΜ, Σπαθής, Π., «Αγροτική πίστη και Συνεταιρισμοί», Αθ. 1995.
- Βουλή, Πρακτικά 10.4.1995 συζητήσεως για προοπτικές ελληνικής γεωργίας», Αθ.
1995.
- Σχέδιο νόμου «για τους Συνεταιρισμούς» του 1995.
- ICA, R. Rodes and Dion. Mavrogiannis: Thematic Guide to ICA Congresses 1895 –
1995.
- Κοσμόπουλος, Δημ., Θ. «Φυσιογνωμία και επιτεύγματα των ελληνικών καταναλωτικών
Συνεταιρισμών» 1995.
- Κοσμόπουλος, Δημ., Θ. «Οι αγροτικές συνεταιριστικές Οργανώσεις στην Ελλάδα», Αθή-
να 1995. σ. 161. (Έκδοση COOP Εκδοτική ΕΠΕ).
- Ευρωπ. Ένωση, Τα διαρθρ. προγράμματα στην Ελλάδα. Γεωργία, Δάση, Αλιεία. Βρυξ.
1995, σ. 32.
- Ευρωπαϊκή Ένωση, Οι περιφέρειες της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Μακεδονία,
Θράκη. Βρυξέλες 1995.
- Ευρωπαϊκή Ένωση, Οι περιφ. της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Αιγαίο, Κρήτη.
- Ευρωπ. Ένωση, Οι περιφέρειες της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Ήπειρος, Ιόνια,
Δυτ. Ελλάδα, Πελοπόννησος.
- Συνεταιριστική Πορεία, Τόμος 1995.
- Αγροτικός Συνεργατισμός, Τόμος 1995.
- Κινητής, Στ., Δίκαιο Συνεταιρισμών. Τεύχος Β. Οικοδομικοί Συνεταιρισμοί, Αθ. - Κομοτ.
1995.

- **Κλήμης, Αριστ., Ν.** «Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα», Τόμος Δ. Περίοδος 1946–1960. Αθ. 1996 σελ. 588.
- **Μαυρογιάννη, Διον.,** «Οι Σαρακατσάνοι της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης», Επιτ. Έρευνα Πανεπ. Θράκης. 1996.
- **Λάμπος, Κώστας,** «Συνεταιρισμοί και ανάπτυξη», Αθ. 1996.
- **ΤΕΙ Μεσολογγίου – Τμήμα Στελεχών Συνεταιριστικών Οργ. και Εκμετ.:** «οι Συνεταιρισμοί μπροστά στις προκλήσεις του 21 αιώνα».
- **Συνεταιριστική Πορεία,** Τόμος 1996.
- **Αγροτικός Συνεργατισμός,** Τόμος 1996.
- **Ian MacPherson,** «Συνεταιριστικές Αρχές για τον 21ο αιώνα», Αθ. 1997, έκδοση ΙΣΕΜ σ. 72.
- **Παπαγεωργίου, Κ.,** «Αγροτική Πολιτική, Ι», Παραδ. στο Γεωπ. Παν. Αθηνών. Αθ. 1997, σελ. 186 (πολυγρ.).
- **Καταναλωτής – Coop Consumn** «Καταστατικό» 1997.
- **«Καταναλωτής»,** Περιοδικό Θεσσαλονίκης έτους 1997.
- **ΙΑΓΕ, Δημ. Προβατάς,** «Αγροτική Πολιτική», Αθ. 1997.
- **Ναυτεμπορική,** Έκδοση AGROTICA 1997, Ιαν. 1997.
- **ΙΑΓΕ και άλλων,** Φάκελλος Συνεδρίου 1997.
- **Συνεταιριστική Πορεία,** Τόμος 1997.
- **Αγροτικός Συνεργατισμός,** Τόμος 1997.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ,** Οδηγός Συνεταιριστικών Οργανώσεων, (πολυγρ.) σελ. 33.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ,** Οι αγροτικοί Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα, Αθ. 1997.
- **Κέντρο Μελετών, Μπαλτατζής, Αλ.,** Αγροτικό Συνεταιριστικό Πολιτικό Συνέδριο για τον Αλ. Μπαλτατζή. Ξάνθη 1997.
- **Κινητής, Στ.,** Δίκαιο Συνεταιρισμών. Τεύχος α. Εισαγωγικές γνώσεις. (Δεύτερη έκδοση). Αθήνα – Κομοτηνή 1997, σ. 122.
- **ΙΣΤΑΜΕ,** Οι πολίτες και οι πολιτικοί στην Ελλάδα σήμερα. (Διαφ. συγγραφέων) Αθ. 1997, σ. 106.
- **Μαυρογιάννη, Διον.,** «Οι Σαρακατσάνοι της Θράκης, της Κ. και Αν. Μακεδονίας», Τόμος 1. Αθήνα – Γιάννινα 1998, σελ. 400.
- **Μαυρογιάννη, Διον.,** «Οι Σαρακατσάνοι της Θράκης, Κ. και Αν. Μακεδονίας», Τόμος 2 Αθήνα – Γιάννινα» 1998.
- **Τριπόλεμος** περιοδ. Γεωπ. Παν. Αθηνών, τεύχος 8/1998.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ,** 45η Γεν. Συνέλευση. Εισήγηση προέδρου Ν. Λιόλιου, Αθ. 1998.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ,** 45η Γεν. Συνέλευση. Πεπραγμένα Υπηρεσιών. Αθ. 1998.
- **Συνεταιριστική Ασφαλιστική – Αντ. Χατζηβασιλείου** «Κωδικ. νομοθεσίας Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις», 1998.
- **Συνεταιριστική Πορεία,** Τόμος 1998.
- **Αγροτικός Συνεργατισμός,** Τόμος 1998.
- **Ο Καταναλωτής,** Τόμος 1998.
- **ΙΣΤΑΜΕ,** Ημερίδες 1997 για Οικονομία και Κοινωνία. Αθ. 1998, σελ. 178.
- **Ι.ΑΓ.Ε.,** Πρακτικά εκδηλώσεων για συνεταιριστικά θέματα – Αγροτικές Συνεταιριστικές

- Οργανώσεις και ο ρόλος τους στις νέες προκλήσεις (Εισηγήσεις διαφόρων), Αθ. 1998, σελ. 167.
- **Αραμπατζή, Δημ.**, Ο χθεσινός κόσμος (2ος τόμος) Σέρρες 1998 σελ. 328.
 - **Κιντής Στ.**, Η ελληνική κοινωνία στο κατώφλι του 21ου αιώνα και το μέλλον του Ελληνισμού. Αθ. 1998, σελ. 178.
 - **ICA**, Statistics and Information on European Co – operatives. Geneva 1998, σελ. 119.
 - **ΙΣΤΑΜΕ**, Ημερίδες 1998. Κοινωνία πολιτών και ΜΜΕ – Η Ελλάδα στην Ευρώπη του 21ου αιώνα – Ολοκληρωμένη τοπική ανάπτυξη. Αθ. σελ. 136.
 - **Ι.Α.Γ.Ε. και Ι.Σ.Ε.Μ.**, Προσωπικότητες των Συνεταιρισμών: Αριστείδης Ν. Κλήμης – Νικόλαος Κολύμβας. Αθ. 1998, σελ. 44.
 - **ΙΣΤΑΜΕ**, Ημερίδες 1999 για αγροτική περιφ. ανάπτυξη. Η Ελλάδα στην Ευρώπη των Λαών – Θέση και προοπτική της Νεολαίας (Εισηγήσεις διαφόρων) Αθ. 1999 σελ. 159.
 - **Παπαγεωργίου. Κ., Γεωπονικό Πανεπιστήμιο:** Συνεταιριστική Οικονομία. Αθην. 1999 σελ. 144.
 - **Συνεταιριστική Πορεία**, (περιοδ. τόμος 1999).
 - **Αγροτικός Συνεργατισμός**, (περιοδ. τόμος 1999).
 - **Ο Καταναλωτής**, (περιοδ. τόμος 1999).
 - **ΙΣΤΑΜΕ**, Απασχόληση και ασφάλιση στον αγροτικό τομέα της Ελλάδας. Αθ. 1999 σελ. 335.
 - **Καταναλωτικός Συνεταιρισμός Υπαλλήλων ΑΤΕ.** Ημερομ. 1999. Αθ. 1999.
 - **Μαυρόγιαννης Διον.**, Το συμμετοχικό σπογγαλιευτικό σύστημα της Καλύμνου. Αθ. 1999 σελ. 28.
 - **Κλήμη, Νικολ.**, Bancassurance. Θεωρητική προσέγγιση. Ελληνική πραγματικότητα. Αθ. 1999, σελ. 125.
 - **Μπουφίδης, Βασ.**, Η υπερχρέωση και καταχρέωση της πτηνοτροφίας. Αθ. 1999 σελ. 110.
 - **ΙΣΤΑΜΕ**, Έρευνα διακυβέρνησης 1998. Αθ. 1999, σελ. 108.
 - **ΙΣΤΑΜΕ**, Ημερίδες 1998 για διάφορα θέματα. Αθ. 1999 σελ. 159.
 - **Νέα Δημοκρατία**, Φυλλάδια με Πρόγραμμα – προτάσεις σε διάφορα θέματα για τις εκλογές του 2000.
 - **ΠΑΣΟΚ**, Το κυβερνητικό πρόγραμμα 2000/2004. Οι προτάσεις μας και δεσμεύσεις μας. Αθ. 2000 σελ. 165.
 - **ΙΣΤΑΜΕ**, Οι δρόμοι της ΟΝΕ. ΟΝΕ και αγροτικός τομέας. Αθ. 2000 σελ. 144.
 - **ΙΣΤΑΜΕ**, ΟΝΕ και Εμπόριο. Αθ. 2000 σελ. 208.
 - **ΙΣΤΑΜΕ**, ΟΝΕ – μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Αθ. 2000 σελ. 188.
 - **ΙΣΤΑΜΕ**, ΟΝΕ και Νοικοκυριά. Αθ. 2000 σελ. 127.
 - **Εφημ. Κυβέρνι τ. Α φ. 61/2000.** Νόμος 2810 Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις.
 - **Edgar Parnell**, Επανεφεύρεση των Συνεταιρισμών – Επιχειρήσεις για τον 21ον αιώνα. Αθ. 2000 σελ. 240. (Έκδ. Στοχαστής – Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών).

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

Απ' αυτή τη στήλη και με τον παραπάνω τίτλο θα δημοσιεύουμε, σε κάθε έκδοση του περιοδικού μας, τα σημαντικότερα θέματα στα οποία δραστηριοποιείται η Διοίκηση της Εταιρείας μας, για να ενημερώνονται τα μέλη μας και για να τους δίνεται η δυνατότητα να εκτιμούν και να συμπαρίστανται στις ενέργειές της. Θα δημοσιεύουμε επίσης ενδεχόμενες παρατηρήσεις, σχόλια και προτάσεις ώστε να μετέχουν στην εξελικτική πορεία πραγμάτωσης των σκοπων και επιδιώξεών της. (Αυτή τη δυνατότητα αποκτήσαμε μετά την εγκατάστασή μας στα νέα Γραφεία στην οδό Ευπόλιδος 14 ΤΚ 10552 , πλάϊ στο Δημαρχείο Αθηνών).

Ενημερώνουμε λοιπόν τα μέλη μας ότι:

1. Με απόφαση του Δ.Σ. εγγράφηκαν 24 νέα μέλη και σε προσεχή συνεδρίασή του θα εξετασθούν οι αιτήσεις άλλων 36 μελών.

2. Η Γ.Σ. της Εταιρείας, που αναβλήθηκε λόγω των βουλευτικών εκλογών της 9-4-2000, θα συνέλθει τον Ιούλιο. Η ακριβής ημερομηνία θα γνωστοποιηθεί στα μέλη της Εταιρείας με πρόσκληση που θα αποσταλεί στις διευθύνσεις τους.

3. Στις 28 Μαρτίου συνήλθε η Γενική Συνέλευση της Αγροτικής Συνεταιριστικής Αλληλεγγύης (ΑΣΑ) και αποφάσισε τη διάλυσή της ύστερα από 18 χρόνια λειτουργίας της. Πρόκειται για εταιρεία-σωματείο του Αστικού Δικαίου, που ιδρύθηκε με την προτροπή του αγροτικού ηγέτη Αλεξάνδρου Μπαλιτζί το 1982 το οποίο εξέδιδε την εφημερίδα «Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ», που κι αυτή έπαψε να εκδίδεται από το 1996. Η τελευταία Γενική της Συνέλευση που αποφάσισε τη διάλυσή της, αποφάσισε επίσης να διατεθούν εξ ημισείας τα περιουσιακά της στοιχεία, στην Εταιρεία μας και στο Ινστιτούτο Συνεταιριστικών Μελετών (ΙΣΕΜ).

4. Η ΣΕΚΑΠ ενίσχυσε την Εταιρεία μας με το ποσό των 500.000 δρχ. για την αντιμετώπιση δαπανών λειτουργίας των Γραφείων της. Επίσης και η ΕΛΛΙΟΥΡΓΙΚΗ διέθεσε στην Εταιρεία δύο έπιπλα γραφείου και μία γραφομηχανή για τις ανάγκες της.

Με επιστολή της η Διοίκηση της Εταιρείας μας ευχαρίστησε τους Προέδρους των δύο συνεταιριστικών μας οργανώσεων γι' αυτές τις προσφορές τους.

5. Στον ταμιά της Εταιρείας καταφάνουν επιταγές μελών για συνδρομές στη διεύθυνσή του. **Παρακαλείστε οι επιταγές αυτές να στέλνονται στη νέα διεύθυνση της Εταιρείας μας, Ευπόλιδος 14 Αθήνα ΤΚ 10552.**

6. Σε προσεχή σύνοδό του, το Δ.Σ. της Εταιρείας σύμφωνα με προηγούμενη απόφασή του (222/2000) πρόκειται να ορίσει τα μέλη των 7 επιτροπών που συγκρότησε σε προηγούμενη (217/99) απόφασή του, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Καταστατικού της. Οι επιτροπές αυτές θα συγκροτηθούν και θα λειτουργούν με τη διαδικασία που ορίζεται στην απόφαση 217/99 του Δ.Σ., την οποία λόγω της σπουδαιότητας αλλά και του κανονιστικού χαρακτήρα της, δημοσιεύουμε στη συνέχεια. Στην επόμενη έκδοση της Σ.Π. θα δημοσιεύσουμε και τα ονόματα των μελών που θα

ορισθούν για τις 7 επιτροπές. Το Δ.Σ. της Ε.Φ.Σ. εκτιμά ότι με τις επιτροπές του άρθρου 22 του Καταστατικού, γίνεται σημαντικό άνοιγμα της Εταιρείας προς τα προβλήματα των Συνεταιρισμών.

Η απόφαση 217/99 του Δ.Σ. της Ε.Φ.Σ., έχει ως εξής:

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ - ΣΥΝΟΔΟΣ της 9.6.1999 - ΠΡΑΚΤΙΚΟ 217/1999

ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ Οι κ.κ.: Κ. Παπαγεωργίου, Γ. Σελλιανάκης, Γ. Καφετζάκης, Σ. Ντούλας, Δ. Λιάγκος και οι κυρίες Β. Δημητριάδη – Λαμπροπούλου και Ο. Κλήμη – Καμινάρη.

ΘΕΜΑ 2ο Συγκρότηση Επιτροπών

Εισηγούμενος το θέμα ο Αντιπρόεδρος κ. Γ. Σελλιανάκης, επικαλέστηκε το άρθρο 22 του καταστατικού της εταιρείας και πρότεινε στο Συμβούλιο την ανάγκη αλλά και τη σκοπιμότητα συγκρότησης των παρακάτω τριμελών επιτροπών, το ένα μέλος των οποίων να είναι Σύμβουλος της εταιρείας, για να συντονίζει το έργο της κατά περίπτωση επιτροπής, αλλά και για να τηρεί συνεχώς ενήμερο το Συμβούλιο. Τα άλλα δύο μέλη, να είναι διακεκριμένοι συνεταιριστές, μέλη της εταιρείας, τα οποία θα ορίζει το Συμβούλιο. Οι επιτροπές αυτές – συνέχισε ο κ. Σελλιανάκης – θα συγκεντρώνουν στοιχεία και πληροφορίες, η κάθε μια του αντικειμένου της, θα τις επεξεργάζονται, θα τις αρχειοθετούν και θα ενημερώνει το Συμβούλιο, μέσω των εκπροσώπων του, η κάθε μια απ' αυτές, για αντίστοιχες και ανάλογες ενέργειες, που θα αξιοποιούν τα διαθέσιμα στοιχεία και τις προτάσεις των μελών τους.

Έτσι, – κατέληξε ο κ. Σελλιανάκης –, η εταιρεία θα παρακολουθεί την επικαιρότητα, συστηματικά και προγραμματισμένα, θα δημιουργήσει για κάθε περίπτωση αρχείο, με αξιόπιστα στοιχεία, αφού θα το ελέγχει, θα τα επεξεργάζεται, θα διαμορφώνει άποψη και θα τα παρουσιάζει δια του περιοδικού της ή οποιονδήποτε άλλο τρόπο κρίνει σκόπιμο το Συμβούλιό της.

Οι επιτροπές, τις οποίες προτείνει ο κ. Γ. Σελλιανάκης είναι:

1. Η Επιτροπή σύνταξης του περιοδικού.
2. Η επιτροπή μελέτης της Συνεταιριστικής Νομοθεσίας.
3. Η Επιτροπή μελέτης των Ισολογισμών και των δραστηριοτήτων των ΑΣΟ.
4. Η Επιτροπή μελέτης του χρηματοπιστωτικού συστήματος που εξυπηρετεί τις Α.Σ.Ο.
5. Η Επιτροπή μελέτης κανόνων Συνεταιριστικής αλληλεγγύης.
6. Η Επιτροπή μελέτης κανόνων Ορθολογιστικής λειτουργίας των Α.Σ.Ο.
7. Η Επιτροπή μελέτης κανόνων Διοικητικής και Υπηρεσιακής λειτουργίας των Α.Σ.Ο.

Απόφαση

Το Συμβούλιο αφού άκουσε την παραπάνω εισήγηση του κ. Γ. Σελλιανάκη, μετά από διαλογική συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων, αποφάσισε:

A. ΝΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ:

1. Η Επιτροπή σύνταξης του περιοδικού. Έργο της οποίας θα είναι, η συγκέντρωση της ύλης, η επεξεργασία αυτής, η παράδοσή της στο τυπογραφείο, η διόρθωση των δοκιμών, η παραλαβή και διεκπεραίωση του περιοδικού, όπως και κάθε άλλη συναφή με την έκδοση του περιοδικού, εργασία.

2. Η Επιτροπή μελέτης της Συνεταιριστικής Νομοθεσίας. Έργο της οποίας θα είναι, η δημιουργία αρχείου στην εταιρεία περί την Συνεταιριστική Νομοθεσία, η παρακολούθηση των περί την Νομοθεσία αυτήν εξελίξεων (νόμων, αποφάσεων, άρθρων, απόψεων ομιλιών κ.ά.) η αρχειοθέτηση των σχετικών κειμένων, η επεξεργασία αυτών και η εισήγηση στο Δ.Σ. της εταιρείας, των κατά την άποψη της, αναγκαίων να κριθούν, να σχολιασθούν και να αξιοποιηθούν κειμένων.

3. Η Επιτροπή μελέτης των Ισολογισμών και των δραστηριοτήτων των ΑΣΟ. Έργον της οποίας θα είναι, η δημιουργία αρχείου, στην εταιρεία, των ισολογισμών και των δραστηριοτήτων των ΑΣΟ, η μελέτη των συναφών κειμένων και η εισήγηση στο Δ.Σ. της εταιρείας των κατά την άποψη της αναγκαίων να κριθούν, να σχολιασθούν και να αξιοποιηθούν, ισολογισμών και άλλων στοιχείων.

4. Η Επιτροπή μελέτης του χρηματοπιστωτικού συστήματος που εξυπηρετεί τις Α.Σ.Ο. Έργο της οποίας θα είναι η δημιουργία αρχείου στην εταιρεία, με νόμους, αποφάσεις, δημοσιεύματα και ομιλίες περί την Αγροτική πίστη και γενικά περί την χρηματοδότηση των ΑΣΟ, η μελέτη και εισήγηση στο Δ.Σ. της εταιρείας των κατά την άποψή της, αναγκαίων να κριθούν, να σχολιασθούν και να αξιοποιηθούν, κειμένων.

5. Η Επιτροπή μελέτης κανόνων, Συνεταιριστικής αλληλεγγύης. Έργο της οποίας θα είναι, η μελέτη συνεταιριστικών κειμένων, η μελέτη της κρατούσης στις ΑΣΟ κατάστασης, ως προς την μεταξύ των μελών τους αλληλεγγύη και η διατύπωση εκλαϊκευμένων κειμένων, ως προς τα σημεία που πρέπει να προσεχθούν και να αξιοποιηθούν. Τα κείμενα με τα συμπεράσματα και τις προτάσεις της, η επιτροπή θα αρχειοθετεί και θα θέτει υπ' όψιν του Δ.Σ. της εταιρείας, για τις δικές του παραπέρα σχετικές ενέργειες.

6. Η Επιτροπή μελέτης κανόνων ορθολογιστικής λειτουργίας των Α.Σ.Ο. Έργο της οποίας θα είναι η μελέτη λειτουργίας, συγχρόνων επιχειρησιακών μονάδων, ως προς τον εφοδιασμό τους, με ύλες παραγωγής, την επεξεργασία, τυποποίηση, συσκευασία και προώθηση των προϊόντων τους στην αγορά, τη χρηματοδότηση και την επάνδρωσή τους, την εσωτερική λειτουργία, τη σχέση τους με την παραγωγική βάση, την εξυπηρέτηση των μελών των Α.Σ.Ο., και κάθε τι που θα εκσυγχρονίζει τη λειτουργία των Α.Σ.Ο., σαν αυτόνομες και αυτοδιοικούμενες οικονομικές μονάδες. Οι μελέτες της Επιτροπής με τα συμπεράσματα και τις προτάσεις της, θα αρχειοθετούνται και θα υποβάλλονται στο Δ.Σ., της εταιρείας, για τις δικές του παραπέρα σχετικές ενέργειες.

7. Η Επιτροπή μελέτης, κανόνων διοικητικής και υπηρεσιακής λειτουργίας των Α.Σ.Ο. Έργο της οποίας θα είναι η συγκέντρωση στοιχείων για τις Διοικήσεις και το προσωπικό των ΑΣΟ, δηλαδή την αριθμητική σύνθεση κατά ΑΣΟ και στο σύνολο, τη μεταξύ Διοικήσεων και Υπηρεσιών, λειτουργική συνεργασία, η επεξεργασία των στοιχείων αυτών και η μελέτη στα πρότυπα λειτουργίας συγχρόνων επιχειρησιακών μονάδων, ώστε να επιτυγχάνεται το μεγαλύτερο δυνατό υπηρεσιακό και κατ' επέκταση, επιχειρησιακό όφελος και οπωσδήποτε να αποφεύγονται οι τριβές. Τα κείμενα με τα συμπεράσματα και τις προτάσεις της, η Επιτροπή θα αρχειοθετεί και θα τις θέτει υπόψιν του Δ.Σ. για τις δικές του παραπέρα σχετικές ενέργειες.

Β) Οι παραπάνω (7) επιτροπές θα είναι τριμελείς, με συντονιστή και σύνδεσμο με το Δ.Σ. της εταιρείας, μέλος του, για το οποίο όπως και για τα δύο ακόμη μέλη της κάθε επιτροπής, θα αποφασίζει το Δ.Σ. Τα δύο εκτός συμβουλίου μέλη των επιτροπών, θα υποδεικνύει ο Συντονιστής - Σύνδεσμος μέλος του Δ.Σ., από πίνακα που θα καταρτίζεται από τον πρόεδρο της εταιρείας και θα αποφασίζει το Δ.Σ. Τα μέλη αυτά των Επιτροπών, θα πρέπει να είναι μέλη της εταιρείας, εκτός ειδικών περιπτώσεων, για τις οποίες θα αποφασίζει το Δ.Σ., με πρόταση του προέδρου του.

Γ) Οι Επιτροπές θα συνεδριάζουν στα Γραφεία της εταιρείας σε χρόνο που θα ορίζουν οι Συντονιστές - Σύνδεσμοι μέλη του Δ.Σ. και θα έχουν γραμματειακή υποστήριξη από την εταιρεία.

Δ) Η Εταιρεία θα διαθέτει στην κάθε Επιτροπή, ειδικό χώρο για το αρχείο, εις το οποίο θα έχουν πρόσβαση μόνο τα μέλη της και ο πρόεδρος της εταιρείας.

Ε) Τα μέλη των Επιτροπών, θα ορίζονται από το Δ.Σ. της εταιρείας και θα προσφέρουν εθελοντική εργασία, δηλαδή χωρίς αποζημίωση.

Μη υπάρχοντος άλλου θέματος λύεται η συνεδρίαση.

Στην Ελλάδα της Ευρώπης, στον κόσμο του 2000
υπάρχει μία εταιρία

ΤΟΣΟ ΜΕΓΑΛΗ

για να σας προσφέρει σύγχρονα προγράμματα
που ταιριάζουν στις ανάγκες σας

ΟΣΟ ΚΑΙ ΦΙΛΙΚΗ

για να είναι δίπλα σας κάθε στιγμή με σιγουριά.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Μια Εταιρία σύγχρονη, δυναμική και ανθρώπινη.

Με ένα πληθος πρωτοποριακών και εξειδικευμένων προγραμμάτων
που αγκαλιάζει τις ανάγκες σας.

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

- ΦΟΤΙΑΣ
- ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΠΡΟΣΟΧΗΣ ΤΑΧΥΚΗΜΑΤΩΝ
- ΑΤΟΜΙΚΩΝ
- ΟΜΑΔΙΚΩΝ
- ΑΣΤΙΚΩ. ΕΥΘΥΝΗΣ
- ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΞΟΙΣΜΟΥ
- ΚΑΘΗΜΕ
- ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ
- ΑΥΤΟΜΟΒΗΤΩΝ
- ΣΚΑΦΩΝ
- ΥΔΑΤΟΚΑΛΑΜΠΕΡΕΣΕΩΝ
- ΖΩΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
- Δ. ΟΥΤΗΚΗ ΠΑΡΑΙΣΤΗΣ
- ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
- ΟΡΘΟΚΗΡΙΑ
- ΝΕΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ
- ΑΓΧΥΣΙΑ ΚΕΡΑΤΩΝ
- ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ
- ΤΑΞΙΔΙΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ
- ΠΑΡΚΑ ΣΥΣΤ.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ

- ΕΓΧΡΩΣΤΕΣ
- ΕΠΙ ΕΣΤΗΚΗ ΚΑΡΤΑ
- ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΕΠΙΦΑΛΙΑ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ**

ΚΟΥΤΑ ΣΟΣ ΟΤΙ ΚΙ ΑΝ ΤΥΧΕΙ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α. Συγγρού 163, 171 21 Ν. Σηφιαί

Τηλ.: (011) 9358 613, 9358 712, 9358 813, 9358 902, Τ.Χ.: 223 004 ΑΘΩΟ. GR, FAX: (011) 9358 924

ΒΙΒΛΙΑ

και

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Edgar Parnell «Επανεφεύρεση των Συνεταιρισμών: Επιχειρήσεις για τον 21ο αιώνα» Έκδοση Στοχαστής - Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Επιμέλεια ελληνικής έκδοσης Κωνσταντίνος Παπαγεωργίου. Μετάφραση Μιχάλης Φεφές. Αθήνα 2000.

Ο συγγραφέας Edgar Parnell είναι ανώτερο στέλεχος του Plunkett Foundation for Co-operative Studies - Oxford.

Το βιβλίο πρωτοκυκλοφόρησε στη Μ. Βρετανία το 1995. Η μετάφραση έγινε από το πρωτότυπο. Το κείμενο είναι ολόκληρο και χωρίς συντομεύσεις.

Ένα πολύ επίκαιρο βιβλίο.

Αναδημοσιεύουμε το κατατοπιστικό εισαγωγικό σημείωμα γραμμένο από τον Επιμελητή της Ελληνικής έκδοσης Κ.Λ. Παπαγεωργίου (Καθηγητή του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών) που φωτίζει το επίκαιρο και βασικό αυτό θέμα για τη σύγχρονη και μελλοντική συνεταιριστική κίνηση παγκόσμια

α) στις σελίδες μας 81-84 και

β) τον πρόλογο του συγγραφέα στο παραπάνω βιβλίο του. Και συνιστούμε να διαβάσουν με προσοχή το βιβλίο όλα τα συνεταιριστικά στελέχη.

– *ΤΟ ΔΕΛΤΙΟΝ Πληροφορικό όργανο του Πανελληνίου Συλλόγου Συνταξιούχων υπαλλήλων Γεωργ. Συνεταιριστικών Οργανώσεων «Η Μέριμνα».*

Μια μικρή σε σελίδες αλλά πολύ ενδιαφέρουσα και χρήσιμα έκδοση του παραπάνω Συλλόγου που εκδίδεται από το 1953 (επί 46 χρόνια), και προβάλλει τα θέματα που τους απασχολούν.

Το νέο Δ.Σ. του Συλλόγου συγκροτούν οι: Ι. Λιβανός Πρόεδρος, Ειρ. Μπατσούρα αντιπρόεδρος, Κ. Στεργίου ταμίας. Και μέλη οι Ν. Καλλιέρης, Αν. Σιδέρης, Εμμ. Χανιωτάκης, Γρ. Κουτσολιάκος, Νικ. Παναγιώτου.

Στο τελευταίο μάλιστα φύλλο του (το 198) αναφέρεται στην Εταιρεία Φίλων Συνεργατισμού και προτρέπει τους συνταξιούχους συνεταιριστικούς υπαλλήλους να ενισχύσουν την δραστηριότητα για το καλό του Συνεργατισμού. Ευχαριστούμε θερμά για τα καλά του λόγια και τα αναδημοσιεύουμε στη συνέχεια. Γράφει σχετικά:

«Από το 1973 λειτουργεί στην Αθήνα, η Εταιρεία των φίλων του Συνεργατι-

σμού. Σωματείο ιδεολογικό που ιδρύθηκε και διοικήθηκε από ιδεολόγους Συνεταιριστές, με πλούσια, ανιδιοτελή και παραγωγική δραστηριότητα...

Η Εταιρεία πήρε κατά καιρούς θέση στα μεγάλα θέματα των Α.Σ.Ο., όπως: στην κατάρτιση σχεδίων Νόμου, στην ρύθμιση των Αγροτικών χρεών κ.ά. Και έκαμε σοβαρές προτάσεις στο κράτος και τις κυβερνήσεις για τα θέματα των Α.Σ.Ο.

Από το 1985 εκδίδει το περιοδικό "ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ" στο οποίο δημοσιεύονται Συνεταιριστικά θέματα κορυφαίων Ελλήνων και ξένων Συνεταιριστών. Σχολιάζει σοβαρά και υπεύθυνα η επικαιρότητα και γίνονται αξιόλογες προτάσεις.

Το περιοδικό αυτό πρέπει να διαβάζεται από τους Συνταξιούχους Συνεταιριστές, γιατί τα άρθρα, τα σχόλια και οι προτάσεις που δημοσιεύονται στις σελίδες του, εκφράζουν τον ορθόδοξο συνεργατισμό που έχουν υπηρετήσει και φυσικά θυμίζουν την περίοδο της δικής τους δραστηριότητας στο Συνεταιριστικό κίνημα της χώρας...

Η εφημερίδα επαινεί και ενισχύει την προσπάθεια για την ενδυνάμωση της Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού και καλεί τα μέλη του συλλόγου μας, να εγγραφούν μέλη σ' αυτό το ιδεολογικό μη κερδοσκοπικό σωματείο, που αποσκοπεί στην προαγωγή και την εδραίωση της ιδέας του Συνεργατισμού στην Ελλάδα και στην ανάπτυξη του συνεταιριστικού πνεύματος.

Προτείνουμε και στους άλλους συλλόγους των συνταξιούχων του κλάδου μας, να βοηθήσουν ώστε να εγγραφούν, όσο το δυνατόν περισσότερα μέλη, για να προσφέρουν τις πολύτιμες υπηρεσίες τους στην ιδέα του Συνεργατισμού...».

– Για να συνεχισθεί απρόσκοπτα η έκδοσή του περ. «Συνεταιριστική Πορεία», παρακαλούνται όσοι το λαμβάνουν να εμβάσουν τη συνδρομή τους για το 1999.

– Σχετικές πληροφορίες για τα ποσά της συνδρομής - ενίσχυσης και τον τρόπο εμβάσματος βλ. στην τελευταία σελίδα του τεύχους (σελ. 127).

« ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ »

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Τρίμηνη έκδοση Επιστημονικού - Ιδεολογικού προβληματισμού

Ιδιοκτήτης: ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ

Νέα Γραφεία: Ευπόλιδος 14 (3ος όρ.) - Αθήνα 105 52 • Τηλ. 3226.976

Εκδότης - Διευθυντής: ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας:

Γεωργ. Σελλιανάκης, οδός Καραολή Δημητρίου 4 - Μελίσσια • Τηλ. 8042.439 • Τ.Κ.151 27

Επιμέλεια: για τη συγκέντρωση της ύλης, έκδοση, κυκλοφορία και τα οικονομικά του περιοδικού: *Τα μέλη του Διοικ. Συμβουλίου και ειδικοί συνεργάτες*

Εισφορές προαιρετικές ετήσιες για την έκδοση του περιοδικού:

- *Για Ενώσεις Συνεταιρισμών, Κεντρικές Οργανώσεις, Τράπεζες, Οργανισμούς : (όχι κατώτερες των 10.000 δρχ).*
- *Για Πρωτοβάθμιους Συνεταιρισμούς, άλλα Νομικά Πρόσωπα: (Οχι κατώτερες των 5.000 δρχ).*
- *Για άτομα (όχι κατώτερες των 4.000 δρχ).*
- *Για φοιτητές και νέους αγρότες (1.000 δρχ.)*

Τα εμβάσματα παρακαλούμε να γίνονται με ταχυδρομική επιταγή στον Ταμία της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού κ. Γεωργ. Καφετζάκη, οδός Θράκης 30 - Νέα Σμύρνη 17 121 (τηλ. 93.55.394).

Τυπογραφείο: *Νικήτα Κ. Καράλη, Γερανίου 7 - Τηλ. - FAX: 5233.965*

Κυκλοφορία: *Ιούνιος 2000*

«SINETERISTIKI PORIA»

COOPERATIVE REVIEW

Published by the «FRIENDS OF COOPERATION SOCIETY»,

14 Efpolidos Str., 105 52 Athens Greece.

CONTENTS OF No 58/2000

	Page
☐ Re-inventing Cooperatives – Enterprises for the 21 st Century (the Greek translation of the book of Edgar Parnell): (a) Introductory note by Prof. C.L. Papageorgiou, editor of the Greek translation, (b) The Introduction of the Author Edgar Parnell	81
☐ G. Sellianakis: Cooperatives count their wounds	86
☐ Equal working terms in the cities and in the countryside for labourers and farmers	89
☐ S. Iasemides: The ‘conscious’ cooperative movement of the day and the need for knowledge and up-keeping of the cooperative principles	91
☐ C. Kraounakis: Cooperative banks in Greece	89
☐ T. Charitos: It should be understood that we should produce what can be sold	107
☐ Obituaries: N. Patrikios, A. Koutsogeorgopoulos, D. Liagos	109
☐ The Constitution and the cooperatives – A proposal for modifying article 12, par. 5	111
☐ A.N. Klimis: Bibliography on cooperatives and the agricultural economy, since 1978	114
☐ Between us	121
☐ Books and journals	125

PRIMA

γεύση
στη ζωή!

ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΑΛΑΜΗ ΣΥΜΕΤΑΡΧΕΤΩΝ ΕΛΛΗΝ
ΕΛΑΙΟΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΧΡΕΟΣ ΜΑΣ

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΑΣ ΑΝΟΙΞΗ!

ΑΓΡΟΤΙΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
με ανθρώπινο πρόσωπο